

**ДРУГИ ИЗВЕШТАЈ О
ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ
АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА
ОСТВАРИВАЊЕ СРОВРС 2030**

*ПЕРИОД
ИЗВЕШТАВАЊА:
ЈУН 2021 –
ДЕЦЕМБАР 2022.
ГОДИНЕ*

УВОД

Опште напомене

Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године (СРОВРС 2030) усвојена је од стране Владе 3. јуна 2021. године, са пратећим Акционим планом за спровођење ове стратегије за период 2021-2023. године. На овакав начин, постављена је вишегодишња стратешка основа за остваривање системског унапређивања у области планирања и спровођења јавне политике образовања и васпитања у Републици Србији.

Акциони план (АП) на основу кога се остварује, а касније и прати оствареност, СРОВРС 2030 на свеобухватан начин представља конкретне мере и активности које треба да доведу до остварења општих и посебних циљева дефинисаних СРОВРС 2030, током трогодишњег периода на који се овај Акциони план односи. Односно, АП операционализује опште и посебне циљеве постављене СРОВРС 2030, дефинише приоритете у погледу времена остваривања конкретних мера и активности, те прецизира неопходна финансијска средства за њихово спровођење и изворе финансирања. Стога, остваривање општих и посебних циљева који су дефинисани СРОВРС 2030 у великој мери зависи од успешности примене и координације спровођења мера и активности које су планиране АП.

Акциони план, по структури, прати два постављена општа циља из СРОВРС 2030 и то:

- **Општи циљ 1:** Повећани квалитет наставе и учења, праведност и доступност доуниверзитетског образовања и васпитања и ојачана васпитна функција образовно-васпитних установа, који треба да се оствари кроз девет посебних циљева:
 - Посебни циљ 1.1: Унапређени настава и учење у доуниверзитетском образовању и васпитању;
 - Посебни циљ 1.2: Унапређен систем за осигурање квалитета у доуниверзитетском образовању и васпитању;
 - Посебни циљ 1.3: Успостављени темељи за развој дигиталног образовања на доуниверзитетском нивоу;
 - Посебни циљ 1.4: Унапређени доступност, праведност и отвореност предуниверзитетског образовања и васпитања;
 - Посебни циљ 1.5: Унапређен квалитет иницијалног образовања наставника и васпитача;
 - Посебни циљ 1.6: Унапређен квалитет система сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника;
 - Посебни циљ 1.7: Унапређен однос према српском језику и књижевности као основним елементима националног и културног идентитета и унапређивање школовања на српском језику у дијаспори и региону;
 - Посебни циљ 1.8: Унапређени услови за целоживотно учење, и

- Посебни циљ 1.9. Унапређена инфраструктура и мрежа установа у доуниверзитетском образовању и васпитању, високом образовању и установа ученичког и студентског стандарда.
- **Општи циљ 2:** Унапређени доступност, квалитет, релевантност и праведност високог образовања, који треба да се оствари кроз четири посебна циља, и то:
 - Посебни циљ 2.1. Унапређени квалитет понуде, људских ресурса и исхода високог образовања;
 - Посебни циљ 2.2: Унапређена релевантност високог образовања на националном и међународном нивоу;
 - Посебни циљ 2.3: Унапређени обухват и праведност високог образовања, и
 - Посебни циљ 2.4: Дигитализација високог образовања.

Мере у Акционом плану подељене су на:

- Регулаторне (Р)
- Подстицајне (ПО)
- Информативно-едукативне (ИЕ)
- Мере институционално-управљачко-организационе (ИУО)
- Мере обезбеђења добара и пружања услуга (ОДУ).

Праћење остварености АП

У процесу спровођења мера и активности, а у складу са надлежностима, поред МП, учествују и Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, Канцеларија за дуално образовање и Национални оквир квалификација, Агенција за квалификације, Педагошки завод Војводине, установе образовања и васпитања на доуниверзитетском нивоу и високошколске установе, тела, институције и организације. Сваки од наведених актера је носилац или учесник спровођења одређене мере. Спровођење одређених мера захтева интерсекторску сарадњу, тј. укључивање других министарстава као нпр. за здравље, државну управу и локалну самоуправу, привреду, културу и др. и институција унутар њихових сектора које су релевантне за поједине мере и активности.

Праћење спровођења мера и активности, као и праћење остварености посебних и општих циљева, врши се на основу показатеља резултата (мере), показатеља исхода (посебни циљеви) и показатеља ефеката (општи циљеви), који су наведени у СРОВРС 2030. и у Акционом плану, уз напомену да ће се о показатељима ефеката извештавати тек по истеку важења СРОВРС, односно 2030. године.

Овај извештај је сачињен на основу информација достављених од стране чланова Радне групе за праћење остваривања Стратегије развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године и садржи информације о нивоу остварености посебних циљева на основу показатеља исхода и показатеља резултата у оквиру предвиђених мера.

Све информације се односе на период од јуна 2021. године када је СРОВРС 2030. званично усвојена до краја децембра 2022. године.

За процену остварености се користе различити статистички и други подаци МП и других институција у образовном систему, подаци Републичког завода за статистику, подаци који проистичу из различитих међународних истраживања у којима учествује Република Србија, али и подаци и анализе у оквиру студија и извештаја које производе домаће и међународне институције, организације и тела. Такође, процена остварености показатеља (остварен, делимично остварен и неостварен) зависи и од процента који су надлежне институције одлучиле да представљају параметар за оствареност/неоствареност (нпр. у појединим случајевима се показатељ сматра оствареним уколико постигнута вредност не одступа више од 20%, док је у другим случајевима та вредност одступања другачија).

Такође, праћење спровођења Акционог плана ће омогућити и Јединствени информациони систем за планирање, праћење спровођења, координацију јавних политика, у који је унет садржај Акционог плана и кроз који се прати спровођење истог, те се извештава о учинцима спровођења Акционог плана, сходно члану 47. Закона о планском систему Републике Србије. О резултатима спровођења Акционог плана извештава се у року од 120 дана по истеку сваке календарске године од дана усвајања.

Саставни део овог извештаја чини и табеларни приказ који у оквиру сваког специфичног циља и мере показује показатеље, предвиђене и остварене вредности као и процене остварености за период јун 2021 - децембар 2022. године.

Динамика извештавања

До сада су израђена два извештаја о спровођењу постојећег Акционог плана – један полугодишњи – покривајући период од јуна 2021. године када је Стратегија званично усвојена, до краја 2021. године, и други годишњи - покривајући период од јуна 2021. године до краја јуна 2022. године.

Међутим годишње извештавање, како је то до сада било рађено, је представљало изазов с обзиром на то да је обухватало период од јуна једне до јуна друге године, а не календарску годину за које су у Акционом плану планиране мере и активности што је довело до тога да се о једном делу показатеља извештавало као неиспуњеним или делимично испуњеним с обзиром на то да је време остваривања за неке показатеље било крај 2022. године.

Како се овај извештај односи на период јуни 2021 – децембар 2022. године, Министарство просвете га сматра другим извештајем о имплементацији АП за СРОВРС 2030 и у наредном периоду ће се приступити извештавању по календарским годинама.

Годишњи извештаји о спровођењу новог Акционог плана ће и надаље, као и до сада, имати циљ да омогуће сагледавање свега што је урађено, оног што није урађено и због чега, дакле - докле се стигло са спровођењем сваке активности и у којој мери је

спровођење постојећих активности допринело остварењу планираних мера, те тиме и – у којој мери је то допринело остварењу посебних и општих циљева Стратегије кроз остварење показатеља на нивоу посебних и општих циљева.

Додатне напомене

У другој половини 2022. године, Министарство је донело одлуку да раније изради и усвоји нови акциони план за спровођење Стратегије. Разлози за овакву одлуку су троструки. Наиме, на основу анализе постојећег Акционог плана, утврђено је да, иако покрива и 2023. годину, ниво планирања за ову годину, у периоду његове израде, није могао бити тако детаљан као за прве две године важења Акционог плана. Такође, досадашњи извештаји о реализацији постојећег Акционог плана указују на то да је потребно предвидети додатне активности у 2023. години, као и да неке од претходно планираних активности нису више релевантне за постизање посебних и општих циљева СРОВРС 2030. Коначно, још један разлог за нешто ранију израду новог Акционог плана јесте и могућност коју Република Србија очекује да добије када је у питању коришћење донаторских средстава за спровођење јавне политике образовања и васпитања у наредном периоду, ако буде имала кредибилни стратешки оквир, који подразумева и кохерентан и правилно буџетиран Акциони план који ће важити у периоду до 2026. године.¹

Имајући у виду све наведено, током првих месеци 2023. године је финализован нови Акциони план за остваривање СРОВРС 2030 за период 2023 – 2026. година на основу кога ће се извештавати у будућности.

Треба истаћи и то да је полазна тачка за израду новог Акционог плана процена остварености претходног (на који се овај извештај и односи), односно приликом планирања активности у новом Акционом плану, узети су у обзир и постигнути резултати у периоду од јуна 2021. до краја 2022. године. Такође, рад на новом Акционом плану је подразумевао приоритизацију активности и где је могуће – „укрупњавање” активности. У овом контексту, активности које су већ биле започеле а њихово остваривање је јасно водило ка остваривању посебних и општих циљева (нарочито у 2023. години) су остављене у новом Акционом плану. Са друге стране, указала се и потреба за осмишљавањем нових активности тамо где је то било потребно. Мере зацртане Стратегијом и разрађене у постојећем Акционом плану, биле су формулисане довољно широко, што је омогућило да се у оквиру њих, активности у новом Акционом плану дефинишу на прецизнији начин. У сваком случају, размишљало се у правцу формулисања што више развојних, а што мање текућих активности, и ово управо представља предност новог Акционог плана у односу на постојећи Акциони план. Дошло је и до значајног смањења броја показатеља на нивоу мера (у постојећем Акционом плану, предвиђено је 183 показатеља на нивоу мера, док је у новом Акционом

¹ У питању су бесповратна донаторска средства Европске уније (ИПА) која ће у периоду до 2026. године бити на располагању образовном систему у Републици Србији и подразумевају високе износе за Секторску буџетску подршку и за нови Оперативни програм у којем ће Република Србија учествовати.

плану тај број смањен на 122) иако је у односу на постојећи АП уведено неколико нових показатеља на нивоу посебних циљева али је измењено и неколико постојећих; измењене су формулације две мере, у циљу постизања веће језичке прецизности, а једна мера је изостављена, због тога што је у међувремену утврђено да не постоје услови за спровођење исте.

Усвајању Акционог плана претходио је и процес спровођења јавне расправе у складу са чланом 36. став 1. Закона о планском систему Републике Србије и чланом 41. став 3. Пословника Владе². Јавна расправа о Предлогу Акционог плана спроведена је током децембра месеца 2022. године, онлајн, путем прикупљања предлога и сугестија преко платформе е-Консултације. По окончању поступка јавне расправе, Министарство просвете је анализирано све прикупљене предлоге и сугестије учесника у јавној расправи и на основу тога сачинило Извештај о спроведеној јавној расправи, како је и предвиђено Законом о планском систему Републике Србије. Извештај о спроведеној јавној расправи објављен је на интернет страници Министарства просвете и порталу е-Консултације, а такође је и достављен свим учесницима јавне расправе. Предлог акционог плана је, након завршетка јавне расправе, обogaћен предлозима и сугестијама које су пристигле током јавне расправе, а за које је Министарство проценило да доприносе квалитету новог Акционог плана. Унапређена верзија новог Акционог плана затим је разматрана и на радном састанку Радне групе, како би нови Акциони план био завршен и спреман за прослеђивање свим надлежним органима и организацијама, ради давања мишљења и усвајања од стране Владе.

Садржај новог Акционог плана ће такође бити унет у Јединствени информациони систем, како би се могло на ефикасан и сврсисходан начин извештавати о његовом спровођењу и постигнутим учинцима.

Значење израза садржаних у Акционом плану

У Акционом плану користе се следећи акроними:

- АП - Акциони план
- АЗК – Агенција за квалификације
- ВО – Високо образовање
- ВШУ – Високошколске установе
- ЗОСОВ – Закон о основама система образовања и васпитања
- ЕУ - Европска унија
- ЗВКОВ – Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања
- ЗУОВ –Завод за унапређење образовања и васпитања
- ИЦЦС - Међународно истраживање о грађанском образовању и учешћу у модерном друштву (*eng. International Civic and Citizenship Education Study*)
- ИЦЛС - Међународна студија рачунарства и писмености (*eng. International Computer and Information Literacy Study*)
- ИОП – Индивидуални образовни план

² „Службени гласник РС”, бр. 61/06-пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14 и 8/19 – др. уредба

- ИПА - Инструмент за претприступну помоћ ЕУ
- ИРК – Интерресорна комисија
- ЈИСП – Јединствени информациони систем просвете
- ЈПОА – Јавно признати организатори образовања одраслих
- КВиС – Каријерно вођење и саветовање
- МП - Министарство просвете
- Moodle – Један од система за управљање учењем (*eng. Moodle Learning Management System*)
- НАТ - Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању
- НОКС – Национални оквир квалификација Србије
- НПС – Национални просветни савет
- НСЗ – Национална служба за запошљавање
- ОШ – Основна школа
- ОВУ – образовно-васпитне установе
- ПА – педагошки асистент
- ПВО – Предшколско васпитање и образовање
- ПИРЛС - Међународна студија о напретку у читалачкој писмености (*eng. Progress in International Reading Literacy Study*)
- ПИСА - Међународни програм процене ученичких постигнућа (*eng. Programme for International Student Assessment*)
- ПУ – предшколска установа
- ППУ – признавање претходног учења
- РЕДИС - Пројекат “Јачање капацитета релевантних институција у оквиру Уговора о реформи сектора образовања у Србији – Оснаживање везе између запошљавања и социјалне инклузије”
- РЗС - Републички завод за статистику
- РС - Република Србија
- САНУ – Српска академија наука и уметности
- СШ - Средња школа
- ТАЛИС - Међународно истраживаче учења и подучавања (*eng. Teaching and Learning International Survey*)
- ТИМСС - Међународно испитивање постигнућа ученика и поучавања у математици и природним наукама у четвртој и осмом разреду основне школе (*eng. Trends in International Mathematics and Science Study*)
- ФООО - Функционално образовање одраслих
- ШУ – Школска управа

Посебни циљ 1.1: Унапређени настава и учење у предуниверзитетском образовању и васпитању

Не постоје циљане вредности за 2021. и 2022. годину.

Мера 1.1.1: Развијање нових и унапређивање постојећих стандарда квалификација и стандарда постигнућа, програма наставе и учења у доуниверзитетском образовању и васпитању

Током друге половине 2021. године, развијено је и усвојено 25, а у току 2022. још 20 стандарда квалификација у складу са новом методологијом за развијање стандарда квалификација (Правилник о методологији за развој стандарда квалификација, „Службени гласник РС“, број 156 од 25. децембра 2020).

На основу представљених података, може се закључити да је показатељ чија је вредност 25 развијених стандарда до краја 2022. године у потпуности остварен.

Укратко, до краја 2022. усвојено је укупно 92 стандарда квалификације, у складу са новом методологијом за развијање стандарда квалификација.

Стандарди квалификације уписани су у Регистар НОКС-а и доступни су на Порталу НОКС-а <https://noks.azk.gov.rs/>.

Када је у питању показатељ - Број уведених нових образовних профила средњег уметничког образовања и васпитања у ликовној области, треба истаћи да је за 5 квалификација (образовна профила) у средњем уметничком образовању и васпитању у ликовној области, израђено и усвојено 5 стандарда квалификације: „Ликовни техничар“, „Техничар дизајна ентеријера и индустријских производа“, „Техничар дизајна амбалаже“, „Техничар дизајна текстила, одеће и сценског костима“, и „Техничар дизајна графике“. Односно, како је тренутно усвојено 5 стандарда квалификација (образовних профила) у средњем уметничком образовању и васпитању у ликовној области, а циљана вредност за 2022. годину је 3, може се закључити да је овај показатељ остварен и да је већ сада проценат остварености преко 100%.

У 2022. години на списку нових и унапређених планова и програма наставе и учења у средњем стручном и дуалном образовању и васпитању налази се њих 136, при чему треба напоменути да је током 2022. године дошло и до иновирања 7 раније донетих планова и програма наставе и учења.

Остварен је показатељ који се односи на број нових и унапређених планова и програма наставе и учења на језику и писму националне мањине – од предвиђених 8 развијено/унапређено је 6.

Остварен је и предвиђени број (1) реформисаних програма наставе и учења Српског као нематерњег језика, као и број усвојених нових програма за Матерњи језик/говор са елементима националне културе (уместо 1 усвојена су 2 програма).

Реформисан је и програм наставе и учења Српског као нематерњег језика чиме је и овај показатељ остварен.

Предвиђени број унапређених и нових планова и програма наставе и учења у основном образовању и васпитању је достигнут – уместо планираних 6, развијено је 10 унапређених и нових планова и програма наставе и учења у основном образовању током 2021. године. У 2022. години је планирано да се припреми 6 нових или унапређених планова и програма наставе и учења у основном образовању и васпитању, а припремљена су 2 нова програма (Дигитални свет за 3. и 4. разред), јер је планирани број за 2021. годину премашен за 4, па је планирани број за 2021. и 2022. годину остварен у потпуности.

Када је у питању унапређивање планова и програма наставе и учења у општем средњем образовању и васпитању, током 2021. и 2022. године, припремљено је 11 предвиђених правилника програма наставе и учења за специјализована одељења у гимназијама. Припремљено је укупно 88 програма наставе и учења за појединачне предмете.

Када су у питању општеобразовни предмети у стручним школама, припремљен је нови програм наставе и учења предмета Рачунарство и информатика.

Једини показатељ који није испуњен је онај који се односи на број унапређених планова и програма средњег уметничког образовања и васпитања у ликовној области, јер упркос усвојеним стандардима квалификација још нису израђени планови и програми наставе и учења за те образовне профиле.

Мера 1.1.2: Развој услова и подршка образовно-васпитним установама у унапређивању програма, наставе и учења у доуниверзитетском образовању и васпитању

Када је у питању број обучених стручних сарадника и просветних саветника за подршку ПУ за развијање предшколских програма на основу Основа програма ПВО, предвиђена циљана вредност у 2021. години је 150 стручних сарадника и просветних саветника, а постигнута вредност је 196 стручних сарадника. Циљна вредност у 2022. години од 150 обучених стручних сарадника је такође остварена.

Свих 280 стручних сарадника у систему ПВО, прошло је обуку Стручни сарадници као носиоци промене која доприноси унапређивању капацитета стручних сарадника за подршку ПУ у развијању предшколских програма у складу са новом програмском концепцијом.

До децембра 2022. године, сви просветни саветници школских управа похађали су прилагођену једнодневну обуку за самовредновања рада ПУ, а 85 просветних саветника учествовало је на дводневним регионалним стручним саветовањима „Подршка ПУ у развијању квалитетне праксе“.

Остварен је и предвиђени број акредитованих обука за примену нових ОП за обе године (пројектована циљна вредност у 2021. години је 2, а постигнута вредност 2; пројектована циљна вредност у 2022. години је 1 што је и постигнута циљна вредност у 2022. години). Односно, прва обука је акредитована Решењем министра број: 610-00-00456/2021-07 од 2.6.2021. године, програм стручног усавршавања за запослене у образовању под називом СНОП: Стручни сарадници као носиоци промене, која добија статус програма од јавног интереса, а друга је акредитована Решењем министра број: 610-00-0281/2021-07, од 13.04.2021. године, програм стручног усавршавања за запослене у образовању под називом: Од рефлексије о акцији до рефлексије за акцију (за примену модела заједнице професионалног учења практичара) која добија статус програма од јавног интереса. Решењем министра број: 610-00-00348/2022-07 од 17.5.2022. године програм стручног усавршавања за запослене у предшколским установама под називом: Самовредновање квалитета рада предшколских установа“ добија статус програма од јавног интереса. Такође, програм стручног усавршавања под називом: „На заједничком путу учења, намењен стручним сарадницима основних школа и координаторима стручних већа за разредну наставу акредитован је решењем министра број: 610-00-00075/2022-07 од 22.11.2022. године, која добија статус програма од јавног интереса.

Вредности које се односе на показатељ - Број подржаних ПУ за развијање програма васпитно-образовног рада у складу са новом програмском концепцијом, су испуњене за и за 2021. и 2022. годину. Односно, реализоване су обуке и пружена менторска подршка за 46 установа које су са применом нових ОП започеле у септембру 2021. године. У 2022. години, стручну подршку за примену ОП је добило 83 ПУ које су започеле са применом нових ОП у септембру 2022. године. До краја 2022. године, све јавне предшколске установе обухваћене су стручном подршком за развијање програма васпитно-образовног рада у складу са новом програмском концепцијом.

Постигнут је и предвиђени проценат обучених васпитача и стручних сарадника за примену нове програмске концепције за обе године. Конкретније, број обучених васпитача и стручних сарадника у 2021. години је 9400, што чини 44,6% , у односу на податке о броју васпитача и стручних сарадника у ПУ (базна година – 2020. година: 20 192 васпитача, односно 907 стручних сарадника према подацима РЗС). У 2022. години, обучено је 5364 практичара (васпитача и стручних сарадника) из јавних и приватних предшколских установа и основних школа које остварују припремни предшколски програм. Полазећи од укупног броја обучених васпитача и стручних сарадника у 2021. години (9.400) и укупног броја обучених практичара током 2022. године (5.364), кумулативни проценат обучених васпитача и стручних сарадника за примену нове програмске концепције износи 70%, у односу на податке о броју васпитача и стручних сарадника у ПУ (базна година – 2020. година: 20.192 васпитача, односно 907 стручних сарадника према подацима РЗС).

Вредности на следећим показатељима оствареним у 2021. години су: Број обучених наставника за остваривање наставе по новим програмима наставе и учења у основном образовању и васпитању (почетна вредност 3.5440 – обучено додатних 3.928), Број

обучених наставника за остваривање наставе по новим програмима наставе и учења у општем средњем образовању и васпитању (почетна вредност 4.853 – обучено 580), Број наставника обучених за остваривање нових изборних програма у општем средњем образовању и васпитању (почетна вредност 94 – обучено 213) и Број обучених наставника за остваривање наставе по новим програмима наставе и учења у средњем уметничком образовању и васпитању (почетна вредност 58 – обучено 1.653). У оквиру средњег стручног и дуалног образовања и васпитања је још током 2021. године обучено 7.100 наставника а планирано је 5000 чиме су премашене планиране вредности за обе године.

Додатно, током 2022. године спроведене су додатне обуке и остварени су следећи резултати: 1) Број обучених наставника за остваривање наставе по новим програмима наставе и учења у основном образовању и васпитању – 1.480; 2) Број обучених наставника за остваривање наставе по новим програмима наставе и учења у општем средњем образовању и васпитању – 212; 3) Број наставника обучених за остваривање нових изборних програма у општем средњем образовању и васпитању – 175; 4) Број обучених наставника за остваривање наставе по новим програмима наставе и учења у средњем уметничком образовању и васпитању – 424 и 5) Број наставника за остваривање наставе по новим програмима наставе и учења у средњем стручном и дуалном образовању и васпитању – 1.117.

Када је у питању показатељ који се односи на број школа са једносменском организацијом које спроводе обogaћени програм подршке развоју ученика кроз васпитни рад, подаци указују на то да је овај показатељ остварен – од предвиђених 400 школа у систему тренутно постоји њих 398 које остварује различите васпитне активности за ученике после и поред редовне наставе. Треба подсетити да је сврха пројекта који се бави школама са једносменском организацијом да се искористе укупни стручни, материјални и просторни капацитети школа за осмишљавање, развој и остваривање различитих аутентичних активности намењених ученицима након редовне наставе. Ове активности могу бити повезане са наставним предметима, групама предмета или могу бити усмерене на креативно коришћење слободног времена (ненаставне активности). Школама се сугерише рад у мањим групама ученика, са подстицањем вршњачке подршке и менторског рада. На основу анализе интересовања и потреба ученика ове школе израђују елаборате са описом активности и планом динамике, које су намењене различитим циљним групама. Праћење и евалуација активности школа су у надлежности просветних саветника, а у оквиру школе постоји систем интерног праћења и извештавања.

Након редовне наставе, ове школе су реализовале бројне образовне и васпитне програме са циљем пружања додатне подршке укупном развоју ученика кроз области: подршка у учењу, пружање психо-социјалне подршке ученицима, развој сарадње са родитељима и локалном заједницом, ученичке задруге. Видан је напредак у реализацији иновативних активности као што су нпр. развој истраживачког духа, рециклажа, ученичке компаније, здрава исхрана.

Ефекти реализованих активности огледају се у: могућности да ученици за време проведено у школи обаве све школске и домаће задатке; реализоване активности реализоване су по мери ученика и на основу њихових интересовања; позитивном утицају на различите аспекте развоја ученика.

Иако није био остварен током 2021. године, показатељ који се односи на број обучених професионалаца из 5 центара кластера је остварен у мају 2022. године.

Показатељ који се односио на обучавање 1300 (650 у 2021. и 650 у 2022. години) стручних сарадника ОШ за примену нове програмске концепције ПВО је делимично остварен, будући да је до децембра 2022. године обуком обухваћено 866 стручних сарадника и учитеља - координатора стручних већа за разредну наставу из свих основних школа са територије ШУ Нови Сад, ШУ Београд и ШУ Пожаревац. Програм тродневне онлајн обуке за стручне сараднике у основним школама је постављен на Национални образовни портал ЗУОВ-а.

Показатељ - Број нових акредитованих програма стручног усавршавања наставника на језицима националних мањина на којима се остварује образовно-васпитни процес је остварен током 2022. године. Конкретније, у напред наведеном року у ЗУОВ је примљено укупно 85 пријава програма сталног стручног усавршавања наставника на језицима националних мањина, а након завршеног поступка одобравања програма констатује се да је одобрено укупно 84 програма сталног стручног усавршавања, док је један програм одбијен због недостатака који се тичу елемената програма обуке таксативно утврђених чланом 8. став 8. Правилника о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадник („Сл. Гласник РС“, бр. 109/2021).

Показатељ којим се предвиђа да сви ученици којима су потребни прилагођени уџбеници и добију те уџбенике је у потпуности остварен за 2021. годину и за 2022. годину. Наиме, у оквиру пројекта „Бесплатни уџбеници“ током 2021. године спроведена је јавна набавка путем које су обезбеђени бесплатни прилагођени уџбеници за ученике основних школа које су кроз базу „Доситеј“ исказале потребе за прилагођеним уџбеницима, укупно 2.622 уџбеничке јединице (у pdf 155 у doc. 95, doc.x 54, mp3 464, фонт 18 – 473, фонт 24 – 1.124 и Брајево писмо – 257). У 2022. години основне школа су кроз базу „Доситеј“ исказале потребе за прилагођеним уџбеницима - укупно 2.593 уџбеничке јединице (у pdf -119 у doc. -24, doc.x -10, mp3 -178, wav- 60, фонт 18 – 897, фонт 24 – 1.043 и Брајево писмо – 226, знаковни - 36). На основу Одлуке Владе РС о финансирању набавке уџбеника средствима буџета Републике Србије за школску 2022/23. годину додељени су бесплатни уџбеници ученицима који се образују по индивидуалном образовном плану. Поред стандардних уџбеника, обезбеђени су и бесплатни прилагођени уџбеници. Новина је да су за школску 2022/23. годину први пут обезбеђени и прилагођени уџбеници у електронском формату са видео садржајима на српском знаковном језику за ученике оштећеног слуха које издаје јавно предузеће „Завод за уџбенике“. У оквиру истог пројекта обезбеђени су и уџбеници на језицима националних мањина за ученике који целокупну наставу похађају на једном од 8 језика националне мањине, а испуњавају

услове да буду корисници програма „Бесплатни уџбеници“. Број уџбеника на језицима националних мањина додељених у оквиру овог програма за школску 2021/22. годину је 62.452. За школску 2022/23. годину обезбеђено је 64.689 бесплатних уџбеника на 8 језика националних мањина из програма „Бесплатни уџбеници“.

Једини неостварени показатељ се односи на доношење новог правилника о програму свих облика рада стручних сарадника у образовно-васпитним установама иако је споменути правилник у изради. Односно, финализацији и доношењу правилника предстоји објављивање Стандарда компетенција стручних сарадника у школама, који је ревидиран након коментара које је дао НПС и који је спреман за слање НПС. Имајући то у виду, овај показатељ се може сматрати делимично оствареним.

Мера 1.1.3: Подршка образовно-васпитним установама у јачању васпитне функције

За обе године, показатељ Број нових акредитованих обука у области заштите од насиља, злостављања, занемаривања, дискриминације, унапређивања родне равноправности, очувања менталног здравља, заштите репродуктивног здравља, здравих стилова живота и превенције ризичних облика понашања деце и младих је остварен. Акредитоване су три обуке на листи обука од јавног значаја и током 2022. године реализована је обука Примена Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање. Број обучених је 150. У 2022. години поред ове обуке акредитоване су и обуке Унапређивање рада СОС саветница за пријаву насиља и примена Приручника Ка сигурном и подстицајном школском окружењу.

Међутим, када је у питању број новообучених представника ОВУ у области заштите од насиља, злостављања и занемаривања, дискриминације, унапређивања родне равноправности, очувања менталног здравља, унапређења репродуктивног здравља и превенције ризичних облика понашања деце и младих треба истаћи да је овај показатељ не само остварен већ је предвиђени број и увелико премашен чак и када се рачунају вредности за 2022. годину. Односно, укупан број приступа онлајн обуци „Примена правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање“ у току 2022. године је 15.117, а број попуњених евалуација које подразумевају да су након обуке учесници завршили и задатке је 5.400. Укупан број учесника онлајн обуке „Да нам антидискриминација буде инспирација- превенција и превазилажење дискриминације у вртићу и школи“ у 2021. години је био 300, а за 2022. годину тај број је 200. Укупан број стручних сарадника који су прошли обуку „Јаке породице“ у сарадњи са УНОЦД-ом (Канцеларијом Уједињених нација за дроге и криминал) је био 35, на територији девет школских управа, а у току су реализације радионица за породице. Током 2022. године обучено је још 33 стручних сарадника из преосталих 8 школских управа.

Укупан број стручних сарадника и наставника који су прошли обуку за примену програма РЕВИС (Промена норми везаних за насиље у школама) у сарадњи са Центром

за интеграцију младих је 20 и реализоване су радионице за ученике из 10 школа (2 школе у 2021. години и преосталих 8 школа у 2022. години)..

Укупан број просветних саветника који је прошао обуке у оквиру Заједничког програма Европске уније и Савета Европе „*Horizontal Facility* за Западни Балкан и Турску“, фаза 2 „Превенција и борба против трговине људима у Србији“ је 20. Поред наведених активности, у оквиру истоименог пројекта реализоване су две дводневне обуке у мају 2022. године за 50 саветника спољних сарадника за заштиту од насиља и дискриминације из 17 школских управа у циљу упознавања са ревидираним индикаторима за трговину људима за систем образовања и пружања подршке школама за превенцију и заштиту ученика од трговине људима. У 2022. години свим установама образовања и васпитања послат је Водич за примену ревидиране листе индикатора за прелиминарну процену трговине децом и младима у систему образовања. Саветници спољни сарадници су одржали састанке са тимовима установа са подручја њихових школских управа у циљу упознавања са Водичем и листом.

Министарство просвете је у сарадњи са тимом УНФПА (Популационим фондом Уједињених нација) и њиховим здравственим консултантима, као и Заводом за унапређивање образовања и васпитања припремало онлајн Програм обуке за оснаживање запослених у образовању за развијање одговорног односа према здрављу, очување здравља и безбедности ученика за стручне сараднике, а који је **обухватио 1800 стручних сарадника из свих основних и средњих школа у Србији**. Они су током школске 2021/22. године, као и током школске 2022/23. године, кроз презентације, радионичарски рад и израду припрема за часове и ваннаставне активности развијали међупредметну компетенцију *Одговоран однос према здрављу* код ученика основних и средњих школа. У оквиру здравственог васпитања обрађиване су теме: **спречавање и препознавање сексуалног и родног насиља, родна равноправност у образовању, ментално здравље, репродуктивно здравље, превенција ризичних понашања (алкохолизам, наркоманија, цигарете)**. Примери добре праксе у развијању ове међупредметне компетенције континуирано се објављују на ЗУОВ платформи <https://zuov.gov.rs/zdravlje/> и представљају ресурсе за све запослене у систему образовања и васпитања.

Путем платформе „Чувам те“ је од априла 2021. године (од када је платформа почела са радом), обуке похађало/приступило садржајима који се односе на заштиту од насиља и дискриминације до краја 2022. године 40.105 запослених у установама образовања и васпитања, 4.203 родитеља и 10.106 ученика. Тиме је остварен показатељ броја информисаних родитеља и ученика из области заштите од насиља.

Путем СОС линије и у оквиру консултације које пружа Одсек за људска и мањинска права током 2022. године до 90 родитеља је добило информације о процедурама заштите од насиља у систему образовања и васпитања.

У новембру 2022. године Министарство је формирало Радну групу за превенцију и спречавање насиља у школама и у децембру 2022. године је Радна група донела

Закључке у вези са изменама законске и подзаконске регулативе у заштити од насиља у систему образовања и васпитања. Реализација закључака се спроводи од 2023. године.

Подстицање демократске културе у формалном образовном систему доприноси унапређивању квалитета образовања. Примена Референтног оквира компетенција за демократску културу Савета Европе – РОКДК, од двадесет компетенција за демократску културу, ствара безбедан и занимљив школски амбијент, оснажујући истовремено компетенције запослених у образовању за отклањање насилних, дискриминаторних и антидемократских структура у школи и школском окружењу, унапређујући етос у школи и пружајући подршку ученицима. Са циљем подршке променама образовних политика на системском нивоу, креиран је пакет материјала у овој области, као што је Приручник са примерима добре праксе примене компетенција, Развијање компетенција за демократску културу у дигиталном добу, Подучавање компетенција за демократску културу кроз онлајн наставу, као и Смернице за наставнике Приручници „Смернице за интеграцију референтног оквира компетенција за демократску културу” у школама. Током 2022. године ангажовано је нових 20 саветника - спољних сарадника за примену РОКДК у школама, а 937 наставника и стручних сарадника је током 2022. године унапредило своја знања и вештине за примену РОКДК у школама, од тога 759 жена и 178 мушкараца.

Показатељ који предвиђа акредитацију обука за јачање капацитета ученика за остваривање активности које се односе на образовање за одрживи развој је остварен. Конкретније, током 2022. Завод за унапређивање образовања и васпитања је креирао и акредитовао 3 обуке које се односе на јачање капацитета ученика за остваривање активности које се односе на образовање за одрживи развој:

- Програм обуке за подршку остваривању изборног програма Образовање за одрживи развој у гимназији (Програм је одобрен од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, под бројем 022-05-00310/2022-03),
- Програм обуке за јачање капацитета ученика за остваривање активности које се односе на одрживи развој и колективну добробит (Програм је одобрен од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја под бројем 610-00-134/2022-07) и
- Програм обуке за представнике образовно-васпитних установа, усмерен на интеркултурално образовање које укључује образовање за одрживи развој и демократску културу (Програм је одобрен од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја под бројем 610-00-138/2022-07).

Показатељ који се тиче броја обучених представника ОВУ за јачање капацитета ученика за остваривање активности које се односе на образовање за одрживи развој је делимично остварен јер је до краја 2022. године обучено 167 наставника. Разлог за разлику између предвиђене вредности од 600 и остварене вредности лежи у чињеници да су, када су креиране вредности које треба постићи, ове обуке биле замишљене као онлајн обуке, али су реализоване непосредно.

Током 2021. године, због епидемиолошке ситуације у земљи делимично је остварен показатељ који се односи на број ученика који учествују у школским општинским спортским такмичењима (циљна вредност у 2021. години је 80.000 ученика, а постигнута вредност у истој години је била 44.789 ученика), док је тај показатељ у потпуности остварен за 2022. годину (учествовало 11.5000 ученика како је и предвиђено).

Исти разлог је утицао и на то да број девојчица укључених у школска спортска такмичења буде мањи од планираног током 2021. године - уместо 35.000 девојчица, укључено је било 20.703 девојчице, али имајући у виду предвиђена одступања од показатеља која уважавају епидемиолошке околности, овај се показатељ ипак може сматрати оствареним. У 2022. години, овај показатељ је у потпуности остварен – у школска спортска такмичења је било укључено 50.000 девојчица, како је и планирано.

Показатељ - Процент новоформираних спортских секција на нивоу школе је у потпуности остварен - све школе су формирале спортске секције.

Када је у питању број акредитованих програма обука за представнике ОБУ за реализацију активности усмерених на развој предузетничке и финансијске компетенције ученика – предвиђена вредност од једног акредитованог програма у 2021. години и једног акредитованог програма у 2022. години је значајно премашена, пошто је број акредитованих програма 11. Односно, након расписаног Јавног позива и Одлуке министра додељена су финансијска средства за организацију и реализацију 11 програма стручног усавршавања који су значајни за развој компетенција запослених у предшколским установама и основним школама из приоритетне области развоја кључних и општих међупредметних компетенција. Имајући то у виду, овај показатељ се може сматрати оствареним за обе године о којима се извештава.

Уместо предвиђених 158 регистрованих ученичких задруга у установама образовања и васпитања, након низа активности које је Министарство спровело ради оснаживања и подстицања школа да формирају ученичке задруге, у 2021. години, регистровано их је укупно 112, чиме се овај показатељ може сматрати оствареним. Током 2021. године након расписивања јавних позива додељено је 9,8 милиона динара за 43 пројекта школа за набавку машина, опреме, средстава и материјала за рад за ученичке задруге. Међутим, исти показатељ је за 2022. годину делимично остварен јер је уместо 250 предвиђених, регистровано 120 ученичких задруга. Поступак оснивања задруга у одређеном броју школа је у току.

Остварен је и показатељ који се односи на број ученика основних школа који учествују на свим школским, општинским, окружним и републичким такмичењима и смотрема које организује МП/стручна друштва (уместо 280.000 ученика основних школа, обухваћених ученика је било 300.000, односно уместо 8.400, 5.000 ученика средњи школа).

Вредности на показатељу који се односе на број ЈПОА који имају одобрење за активност Каријерног вођења и саветовања (КВиС) су постигнуте и у 2021. и 2022. години, као и

вредности које се односе на показатељ - Број одобрених програма КВиС унетих у подрегистар ЛПОА. До краја извештајног периода Агенција за квалификације одобрила је 5 програма КВиС, који су унети у подрегистар ЛПОА.

Треба нагласити и то да, у новом Правилнику о ближним условима у погледу програма, кадра, простора, опреме и наставних средстава за стицање статуса јавно признатог организатора активности образовања одраслих јасно су разграничени услови за организације које се баве КВиС-ом, а Агенција је завршила израде прилагођених образаца (захтев и програм), као и Упутства за стицање статуса ЛПОА за организације које остварују активности КВиС-а. У складу са новим документима која су релевантна са аспекта израде програма КВиС, стручњаци Агенције континуирано су информисали и пружали подршку заинтересованим организацијама (СОС Дечија села и др.).

Када су у питању промоције Правилника о стандардима услуга КВиС (Сл. Гласник РС43/19), предвиђене вредности за 2021. годину су постигнуте. Агенција за квалификације је на предлог Савета за национални оквир квалификација Србије спровела процес прикупљања података о имплементацији стандарда услуга КВиС у сарадњи са Београдском отвореном школом и на основу тога припремила Периодични извештај о праћењу имплементације Плана примене стандарда услуга каријерног вођења и саветовања који је објављен на сајту Агенције и који се може наћи на следећој адреси - <http://azk.gov.rs/Biblioteka/Mediji/KViS/Izvestaj-KViS%202020.pdf>.

Такође, агенција за квалификације је у током 2022. године промовисала Правилник о стандардима услуга каријерног вођења и саветовања на различитим догађајима, као и у оквиру консултативних састанака са заинтересованим субјектима. У првој половини 2022. године, одржано је низ скупова на којима је, окупљеним представницима послодаваца, националним и међународним експертима из области образовања, представљен Правилник и стандарди услуга каријерног вођења и саветовања:

- 2 радионице одржане у марту и априлу 2022. године у Београду, окупљеним послодавцима су приликом презентације НОКС-а и нових иницијатива и реформисаних квалификација у области Пољопривреде и прераде хране и Грађевинарства (на сајму Грађевинарства), представљени стандарди услуга каријерног вођења и саветовања;
- 5 презентација током марта, маја, јуна, новембра и децембра, одржане су у Вршцу, Ваљеву, Копаонику, Нишу и Шапцу, информисане су заинтересоване школе, заједнице школа и друге организације за стицање статуса ЛПОА за активност каријерног вођења и поступак признавања претходног учења,
- 4 консултативна састанка са другим организацијама (нпр. организација СОС Дечија села Србије и *Caritas* Србије) априла 2022. године на којима су представљени нови обрасци (захтев и програм), Упутство за стицање статуса ЛПОА за организације које остварују активности КВиС, те је појашњена примена стандарда вештина управљања каријером у конципирању програма КВиС.

- 2 консултативна састанка са међународним експертима, током марта и јуна 2022. године. На представљању извештаја Европске фондације за стручно образовање и обуку (ETF) *National career development support system review report*, Агенција је узела учешће у дискусији и кандидовала као приоритете за даљи развој система КВиС-а у Србији, између осталог и јачање компетенција провајдера и практичара за примену стандарда услуга КВиС. Током студијске посете Берну у Швајцарској у организацији пројекта „Знањем до посла“(E2E) NIRAS, на Универзитету примењених наука у Олтену, који реализује мастер програм за акредитоване програме за каријерне практичаре, промовисани су наши национални стандарди за услуге каријерног вођења и саветовања практичара и размењена су искуства у примени стандарда за област компетенција каријерних практичара.

Имајући у виду све описано, може се закључити да је овај показатељ остварен.

Показатељ - Број обучених представника школа за спровођење активности професионалне оријентације и каријерног вођења и саветовања ученика основне и средње школе је остварен у 2021. години јер је уместо планиран 200 обуку прошло 244 представника школа. Конкретније, акредитована ЗУОВ онлајн обука под бројем 88: „Унапређење компетенција наставника и стручних сарадника за спровођење активности каријерног вођења и саветовања” траје 5 недеља и одржане су две обуке са укупно 137 учесника. Такође, акредитовану обуку „Каријерно информисање ученика и европски *Europass* алати за представљање вештина и знања” која се исто изводи онлајн у укупном трајању од 5 недеља похађало је укупно 107 учесника. Учесници обука су били наставници, стручни сарадници из ОШ и свих типова средњих школа.

Исти показатељ за 2022. годину је остварен. Наиме, кроз активности усмерене на унапређење компетенција каријерних практичара који КВиС активности спроводе у области образовања, прошло је укупно 138 представника школа – наставника и стручних сарадника из основних и различитих типова средњих школа. Конкретније, на *Euroguidance* конференцији ”Каријерно вођење и саветовање у Републици Србији и Европи”, која је код ЗУОВ-а акредитована као стручни скуп, присуствовало је 116 наставника и стручних сарадника, док је на акредитованим обукама ”Каријерно вођење и саветовање у средњој школи” и ”Унапређење квалитета активности каријерног вођења кроз ефикасно планирање активности рада школског тима за КВиС/професионалну оријентацију” обучено 22 учесника школских КВиС и ПО тимова. За учешће у акредитованим обукама, иницијално је било пријављено знатно више учесника, али је непосредно пред обуку дошло до осипања учесника услед непредвиђених организацијских промена у оквиру школа у којима раде. Обуке су одржане непосредно, 4. и 5. априла 2022. године и пружиле учесницима прилику за развој компетенција у области КВиС, кроз стручна предавања и размену искустава и примера добре праксе са колегама каријерним практичарима у области образовања из више градова у Србији.

Није формиран Етички одбора у области образовања па тако ни овај показатељ није остварен.

Када је у питању показатељ - Број нових акредитованих програма обуке за спровођење активности професионалне оријентације и каријерног вођења и саветовања ученика основне и средње школе, он се односи само на 2022. годину и у потпуности је остварен. Наиме уместо предвиђене 2, акредитовано је укупно 13 програма обуче чиме су предвиђене вредности значајно премашене.

Посебни циљ 1.2: Унапређен систем за осигурање квалитета у доуниверзитетском образовању и васпитању

Србија континуирано учествује у међународним испитивањима процене ученичких постигнућа (PISA, PIRLS, TIMSS) и индикатор је остварен. Осим редовно планираних истраживања (PISA, PIRLS, TIMSS), Србија тренутно учествује и у додатним истраживањима ICCS 2022, ICILS 2023 и TALIS 2024.

Континуирано учешће образовног система РС у међународним студијама за процену образовних постигнућа остварује се кроз низ планираних и реализованих активности у оквиру међународних студија: PIRLS 2021, PISA 2022, TIMSS 2023. Активности припреме и реализације међународних истраживања спроводи Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, а на основу стандардизованих међународних процедура у задатим трогодишњим, четворогодишњим или петогодишњим циклусима. Кроз међународна истраживања се континуирано прате трендови постигнућа ученика на нивоу образовног система у међународном контексту, утицај нових и релевантних образовних политика на националном и међународном нивоу, уочавају се недостаци образовног система и доносе препоруке и смернице за његово унапређење и осигурање квалитета образовања. У оквиру пројекта се реализују обуке наставника и стручних сарадника у школама за преузимање активних улога школских координатора и администратора тестирања.

У периоду март - мај 2021. године у школама у Републици Србији су реализована редовна међународна истраживања:

- Главно PIRLS 2021 тестирање. Узорак су чинили десетогодишњаци (ученици четвртог разреда) из 169 основних школа. Укупан узорак је био 4.063 ученика. За реализацију је обучено 279 сарадника запослених у школама. Просечно постигнуће ученика из Републике Србије на ПИРЛС 2021 износи 514 поена и више је од просечне вредности ПИРЛС скале (500). (PIRLS 2021 – Национални извештај о резултатима истраживања читалачке писмености)
- Пробно PISA 2022 тестирање. Узорак су чинили петнаестогодишњаци из 41 школе (40 средњих школа и 1 основна школа). Укупан број тестираних ученика био је 1.979. За реализацију је обучено 82 сарадника запослених у школи.

У периоду март - јун 2022. године, у школама у Републици Србији су реализована следећа редовна међународна истраживања:

- Главно PISA 2022 тестирање. Узорак чине петнаестогодишњаци из 185 школа (176 средњих школа и 9 основна школа). Укупан број тестираних ученика био је 6.468. За

реализацију је обучено 678 сарадника запослених у школи. Национални извештај ће бити доступан крајем 2023.

- Пробно TIMSS 2023 тестирање. Узорак чине ученици 4. разреда основне школе. Учествовало је 605 ученика из 20 основних школа.

Поред редовних, у истом периоду додатно су реализована још два истраживања:

- Главно ICCS 2022 тестирање. Узорак чине ученици 8. разреда основне школе. Учествовало је 2.740 ученика из 150 основних школа. За реализацију је обучено 156 сарадника запослених у школама. Национални извештај ће бити доступан крајем 2023. године.
- Пробно ICILS 2023 тестирање. Узорак чине ученици 8. разреда основне школе. Учествовало је 1.095 ученика из 30 основних школа.

Такође, реализоване су почетне и припремне активности за пилот истраживање TALIS 2024. Организоване су 2 фокус групе са директорима основних школа и 4 фокус групе са наставницима предметне наставе од 5. до 8. разреда.

ЗВКОВ је за ове активности за 2022. годину обезбедио додатна средства из других извора како би све активности биле у потпуности спроведене.

Методолошки оквир за праћење и вредновање Националног модела дуалног образовања развијен је у оквиру пројекта „Подршка у развоју и успостављању Националног модела дуалног образовања“. Развој методолошког оквира, а касније и сама примена процеса праћења и вредновања, треба да допринесу осигурању квалитета дуалног образовања у Србији. У склопу рада на развоју методологије праћења и вредновања, као основа за даљи рад на концептуализацији оквира, развијена је Логичка матрица за праћење и вредновање која садржи четири области и низ аспеката за сваку од области. За сваку испитивану област, односно аспект, развијени су инструменти, а касније и конкретни, мерљиви, достижни, релевантни и јасни показатељи на основу којих ће се процењивати остваривање дуалног образовања и дуалних образовних профила и који ће омогућити једноставну систематизацију података на националном нивоу, али и упоредивост међу школама/срединама/образовним профилима итд.

Сами резултати праћења и вредновања би требало да омогуће јасну идентификацију ситуације, боље управљање ризицима и могућностима, корективне активности, учење из искуства и доношење одлука заснованих на подацима. Односно, оквир за праћење и вредновање је осмишљен тако да подржи систем образовања у континуираном и систематичном прикупљању података у области дуалног образовања, да би се подржало континуирано унапређивање Националног модела дуалног образовања.

С циљем осигурања квалитета предложеног модела праћења и вредновања, његов развој представљао је вишефазан и контекстуално утемељен процес - након ситуационе анализе и сагледавања пракси праћења и вредновања у националним и међународним оквирима, те уважавања постојећих капацитета система за остваривање ових процеса, развијени концепт је пилотиран. Процес пилотирања је остварен у укупно 50 школа у 19

средина, а у њему је учествовало око 430 испитаника, укључујући и представнике компанија (директори компанија и инструктори). Процес пилотирања био је усмерен на процену релевантности, свеобухватности, одрживости, мерљивости, прецизности и јасноће области које се прате и вреднују и припадајућих инструмената од стране свих предвиђених (оквиром за праћење и вредновање) циљних група испитаника. У складу са укупним добијеним резултатима пилотирања, предложени оквир за праћење и вредновање је ревидиран и финализован. У процесу развоја методолошког оквира остварене су и консултативне активности са кључним институцијама система и независним експертима у овој области. Ипак, озваничење овог Оквира у смислу доношења правне регулативе се очекује 2023. године након усвајања измена и допуна Закона о дуалном образовању. Овде је важно напоменути и то да ће Канцеларија у наредне три године спроводити Пројекат „Подршка реформи дуалног система средњег стручног образовања и Националном оквиру квалификација у светлу целоживотног учења у Србији” који је подржан од стране Швајцарске агенције за развој и сарадњу. У оквиру овог Пројекта посебан акценат ће бити стављен на активности које се односе на праћење и вредновање дуалног образовања као и успостављање и примену споменутог Оквира.

Унапређен је и оквир за осигурање квалитета у неформалном образовању. Односно, МП и АЗК формирали су радне групе за унапређивање система осигурања квалитета у неформалном образовању у оквиру чега су се разматрали постојећи услови за акредитацију, имплементација поступка признавања претходног учења, као и развој стандарда за самовредновање и спољашње вредновање. Том приликом узете су у обзир анализе досадашње праксе које су израђене уз подршку Програма „Знањем до посла – Е2Е”. У оквиру тог процеса, уз подршку ИПА14 пилотиран је поступак признавања претходног учења (ППУ) на основу донетог правилника о поступку ППУ-а (донет 2020. године), инструменти и алати за процену, те је успостављен систем осигурања квалитета компетенција стечених радним искуством и неформалним, односно информалним учењем. Израђен је предлог Правилника о ближим условима у погледу програма, кадра, простора, опреме и наставних средстава за стицање статуса јавно признатог организатора активности образовања одраслих, у оквиру кога су заступљена унапређена решења и процедуре, те је рационализован и олакшан процес стицања статуса ЈПОА. Активно учешће и значајан допринос у овом процесу дали су представници ЈПОА, као чланови Радне групе. Такође је израђен предлог Правилника о самовредновању и спољашњем вредновању квалитета рада ЈПОА у оквиру кога су утврђени стандарди.

У сарадњи са партнерима (Министарство просвете и Пројекат ГИЗ-а „Стручно образовање и запошљавање младих у Србији“) Агенција је припремила нацрт Методолошког оквира евалуације система Националног оквира квалификација у Републици Србији. Документ обухвата предлог показатеља којима се мери достигнутошћу циљева НОКС-а, укључујући ефикасност институционалног оквира за развој и имплементацију НОКС-а, **као и показатеље за процену ефеката нових квалификација на запошљавање и целоживотно учење.** На почетку израде Методологије, у јуну 2022. године, приступило се деск истраживању релевантних

правних и стручних докумената и материјала, као и компаративној анализи начина евалуације одговарајућих образовних политика у другим земљама са којима НОКС кореспондира у систему. Комбинујући резултате анализе тако прикупљених података и методолошке смернице за анализу ефеката јавних политика прописане од стране Секретаријата за јавне политике, уобличен је концептуални оквир за развој методологије евалуације НОКС-а. Предлог нацрта је урађен у новембру. Будући да је у августу започет реизбор чланова Савета за НОКС, као и да је дошло до институционалних промена у систему НОКС-а (оснивање Канцеларије за дуално образовање и НОКС) у складу са утврђеним Планом, онемогућено је спровођење консултативног процеса у вези са предложеним индикаторима до краја 2022. године, како би се унапредио документ.

Финални нацрт Методолошког оквира са предлогом индикатора за мерење ефеката нових квалификација на запошљавање и целоживотно учење очекује се до краја 2023. године.

Остварен је и показатељ који се односи на проценат школа које примењују дијагностичко оцењивање (иницијално тестирање) – као што је и планирано, проценат ових школа је 5.

Ревидиран је и завршни испит на крају основног образовања и васпитања, а спровођење се очекује у јуну 2023. године.

Мера 1.2.1: Унапређивање система самовредновања и спољашњег вредновања рада установа

Наиме, први показатељ у оквиру ове мере (Број јавно доступних материјала који подржавају самовредновање и спољашње вредновање образовно-васпитних установа) је у формалном смислу делимично остварен, јер постоји више материјала који подржавају самовредновање и спољашње вредновање образовно-васпитних установа али они и даље имају статус интерних докумената, односно нису још увек објављени као подзаконски акти/приручници/водичи и сл. и нису јавно доступни установама, осим у оквиру обука или саветовања.

У претходном периоду су завршени следећи материјали/документи који ће имати значај за политику развоја у односу на резултате самовредновања и спољашњег вредновања:

- Приручник за самовредновање рада предшколских установа (пилотира се у установа у оквиру пројекта „Године узлета“).
- Приручник за самовредновање рада школа (завршена евалуација садржајне ваљаности документа, планира се пилотирање у узорку школа које су у претходном циклусу вредновања показале резултат 1 или 2), ЗВКОВ и МП.
- Извршено је истраживање потреба школа за стручним усавршавањем у домену самовредновања на основу чега је припремљена четвородневна интерактивна или онлајн обука (РЕДИС пројекат и МП).

- Извршено је истраживање потреба просветних саветника и саветника-спољњих сарадника у домену спољашњег вредновања на основу чега се припремају програми обука (ЗВКОВ и МП).
- Припремљена је целовита методологија са инструментаријем за праћење дуалног образовања, са посебним нагласком на самовредновање у функцији развоја.
- Укупно 125 основних и средњих школа (укупно 750 учесника) добило је онлајн обуку у периоду мај-јул 2022. за подршку развоју квалитетне методологије самовредновања (РЕДИС пројекат и МП). Школе су предложене од стране школских управа, а кључни критеријум је био потреба школе за подршком.

Остварени су и показатељи који се односе на проценат извештаја који показују да се самовредновање образовно-васпитних установа спроводи у складу са прописима и утврђеним методолошким захтевима и проценат унапређених акционих планова за развој установе након поступања саветника – спољних сарадника.

Показатељ који се односи на 35% просветних саветника обухваћених најмање једном обуком/саветовањем на нивоу године за осигурање квалитета самовредновања у 2021. години и исти проценат у 2022. години је испуњен. Конкретније тај проценат је на крају 2022. године износио 70%. Разлог за овакву ситуацију лежи у чињеници да укупан број просветних саветника (сада 90) омогућава велики обухват свим потребним обукама. Имајући у виду њихов делокруг рада, који се односи и на пружање стручне подршке установама, обезбеђују се услови да сви просветни саветници воде обуке за подршку развоју самовредновања, а након тога су доступни за консултације око појединих елемената самовредновања. Осим што воде обуке, један број просветних саветника су и аутори обука за подршку самовредновању.

Ипак, треба нагласити и то да су због пандемијских услова процеси спољашњег вредновања били заустављени у једном тренутку те да је спроведена анализа резултата спољашњег вредновања на узорку од 131 основне школе (када је примењена ревидирана методологија са ревидираним оквиром квалитета). Ова анализа је дала солидну основу за унапређивање методологије вредновања у појединим областима квалитета као што су Етос и Подршка ученицима. Просветни саветници су на основу тога развили помоћне инструменте који ће бити коришћени у наставку спољашњег вредновања.

Такође, у претходном периоду фокус у поступању просветних саветника је био у пружању стручне помоћи школама у остваривању образовно-васпитног рада у отежаним условима рада изазваних епидемиолошком ситуацијом. Резултат ових поступања били су извештаји о пруженој стручној помоћи, који показују да су школе уложиле додатне напоре да не одступе од прописане методологије самовредновања, али и да није било иновативности и високе мотивације за ове процесе. На основу годишњих планова стручно-педагошког надзора у оквиру школске управе, просветни саветници су вршили и појединачне стручно педагошке надзоре, у оквиру једне или више области, према стандардима квалитета рада установа. На основу анализе извештаја можемо закључити да су остварени показатељи и да се процес самовредновања образовно-васпитних

установа спроводи у складу са прописима и утврђеним методолошким захтевима. Очекује се да ће у наредној школској години овај показатељ бити видљивији јер је 25% школа током 2022. године добило додатну подршку за развој самовредновања, а очекује се и нормализација услова рада што ће се рефлектовати и на процесе самовредновања.

У складу са чланом 172. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС" бр.88/2017, 27/2018 – др. закони, 10/19, 6/20 и 129/21) успостављен је институт саветника спољњег сарадника. За пружање саветодавне и стручне помоћи наставнику, васпитачу и стручном сараднику, а ради квалитетнијег обављања образовно-васпитног рада, Министарство одређује листу саветника - спољних сарадника за предмете, групе и области предмета, активности и стручне послове и у 2021/ 22 години именована су 372 саветника спољна сарадника. На основу извештаја саветника спољних сарадника у области стручне помоћи у разradi и реализацији активности акционих планова за развој и унапређивање установе можемо констатовати да је показатељ остварен.

Показатељ који гласи Број докумената јавне политике из области образовања коју су донети на основу резултата самовредновања и спољашњег вредновања образовно-васпитних установа није остварен јер се за рад на активностима које би водиле остваривању овог показатеља чекало на доношење допуна ЗОСОВ-а. Очекује се и убрзан рад на споменутиим активностима током наредне године.

Показатељ - Број обука намењених унапређивању капацитета Агенције за квалификације за примену стандарда за самовредновање и спољашње вредновање ЈПОА је остварен за 2021. годину (уместо планиране једне обуке, одржане су три). У сарадњи са МП-ом остварене су активности на реализацији пројекта „Европски оквир осигурања квалитета у стручном образовању и обучавању – Национална референтна тачка“ (*EQAVET – NRP*), где су запослени у Агенцији пратили онлајн радионицу коју је реализовао хрватски експерт у име Хрватске националне референтне тачке, а која се односила на препоруке и смернице ЕУ за процесе самовредновања и екстерног вредновања у стручном образовању и обучавању. Такође је одржана презентација компаративне анализе поменутих система у земљама ЕУ и региона. Одржана је и конференција „Образовне политике засноване на подацима: путеви образовања одраслих“ у оквиру које је одржана радионица на којој се разматрао предлог стандарда за самовредновање и спољашње вредновање.

Исти показатељ за 2022. годину се може сматрати оствареним јер је, у циљу унапређивања капацитета Агенције за квалификације за примену стандарда за самовредновање и спољашње вредновање ЈПОА, крајем јула 2022. године организован састанак са експертима програма „Знањем до посла“ (E2E) NIRAS. Током састанка анализиран је концепт самовредновања и спољашњег вредновања квалитета рада ЈПОА, описи индикатора и извори провере индикатора, договорена је израда приручника за самовредновање и спољашње вредновање, као и наредни кораци у контексту обучавања и менторства запослених у ЈПОА центру за спровођење поступка спољашњег вредновања квалитета рада ЈПОА. Обуке за примену стандарда за самовредновање и

спољашње вредновање ЈПОА одржане су у новембру и почетком децембра 2022. године, а потом и менторство током вршења спољашњег вредновања у децембру.

Када је у питању показатељ који се односи на развој стандарда и процедура за самовредновање и спољашње вредновање рада ЈПОА он је остварен током 2022 године.

У процесу рационализације и олакшања процеса стицања статуса ЈПОА, почетком 2022. године, на снагу је ступио Правилник о ближим условима у погледу програма, кадра, простора, опреме и наставних средстава за стицање статуса јавно признатог организатора активности образовања одраслих, у оквиру кога су заступљена унапређена решења и процедуре. Током 2022. године, донет је Правилник о стандардима за самовредновање и спољашње вредновање квалитета рада јавно признатог организатора активности образовања одраслих ("Службени гласник РС", број 27 од 25. фебруара 2022.), на основу кога је Агенција за квалификације припремила предлог интерног акта о спољашњем вредновању квалитета рада ЈПОА у вези са ближим одређивањем поступка за спровођење спољашњег вредновања квалитета рада јавно признатих организатора активности образовања одраслих за активности обука неформалног образовања одраслих и признавања претходног учења, а који спроводи Агенција за квалификације.

Имајући у виду да је Управни одбор Агенције за квалификације усвојио Правилник о спољашњем вредновању квалитета рада ЈПОА почетком јула 2022. године док је Годишњи план спољашњег вредновања за 2022. годину усвојен крајем јула, стекли су се формални услови за почетак спровођења спољашњег вредновања..

У 2022. години извршена су два пилот спољашња вредновања, након спроведених обука стручњака Агенције за спољашње вредновање.

Мера 1.2.2: Унапређивање система и процеса за праћење напредовања ученика

У оквиру пројекта Државна матура који се финансира из ИПА фондова, израђен је концепт Центра за националне испите, а ЗВКОВ је са МП доставио студију изводљивости и финансијске захтеве за оснивање овог центра, тако да је овај показатељ испуњен током 2021. године.

У 2021. години је остварен и предвиђен проценат школа којима је пружена подршка у примени дијагностичког оцењивања (иницијално тестирање) – пружена је подршка за 30% школа како је и предвиђено показатељем за ову годину. Међутим, овај показатељ није остварен у 2022. години обзиром на то да ЗВКОВ-у у 2022. години нису додељена додатна средства предвиђена за ову активност. Лимит у буџету за 2023. годину такође не садржи финансијска средства за ову намену, што представља изазов за будуће остваривање активности које воде остварењу споменутог показатеља.

Када је у питању иновирање методологије завршног испита на крају основне школе, овај показатељ је остварен. Односно, након вишегодишње примене завршног испита на крају основног образовања и васпитања, ЗВКОВ је формирао радну групу за унапређивање

методологије завршног испита на крају основне школе коју чине стручњаци из образовног система (МП, НПС, оба завода, Институт за психологију, основне и средње школе) и која је започела са радом. Ова радна група је сагледавала и преиспитивала квалитет, сврсисходност, као и предности и недостатке завршног испита уопште, а посебно дела који се односи на комбиновани тест. Радна група је размотрила најоптималнија и најреалистичнија решења и донела одређене одлуке. Такође је извршено мини пилотирање избора трећег предмета уместо комбинованог теста. Тако је у периоду од јануара до јуна 2022. године ЗВКОВ за ученике 7. разреда припремио тестове за сваки од пет предмета који су од школске 2013/14. године били обухваћени комбинованим тестом на завршном испиту на крају основног образовања и васпитања – физика, хемија, биологија, историја и географија. Ученици су имали могућност да решавају један од тестова, како би се припремили за ситуацију у којој би бирали предмет из којег полагају трећи тест, уколико се измени Правилник о програму завршног испита сходно Предлогу. Сви тестови су креирани на српском језику и на осам језика националних мањина. Иновирани завршни испит ће се примењивати за генерацију која ће у јуну 2022/23. године завршавати осми разред.

Обучен је и предвиђени број писаца задатака за састављање испитних питања и оцењивање задатака.

Показатељ који се односи на број обучених представника ОБУ у области развоја тестова, диференцијације наставе и формативног оцењивања је остварен. У оквиру пројекта Подршка школи након спољашњег вредновања – Иновативне праксе, реализована је Обука наставника за формативно оцењивање у дигиталном окружењу. Обуке су спроведене у свих 17 школских управа. У обукама је учествовало 500 наставника.

Кроз реализован пројекат Подршка школама у функцији развоја квалитета инклузивног образовања и унапређивања културе вредновања, наставници и стручни сарадници су употпунили знања везана за индивидуализацију и диференцијацију наставе, одабир различитих метода, прилагођавање материјала за наставу и учење истовремено ширећи добре праксе у домену инклузивне културе. Обучено је укупно 563 полазника из 23 школе (4 средње стручне школе и 19 основних школа) и то 12 школа из ШУ Београд, 6 школа из ШУ Ниш и 5 школа из ШУ Лесковац.

Обезбеђено је и континуирано учешће Србије у међународним испитивањима процене ученичких постигнућа (ПИСА, ПИРЛС, ТИМСС).

Мера 1.2.3: Развој, успостављање и примена оквира за праћење и вредновање нових програма наставе и учења

Показатељ који се односи на број школа у којима је остварено праћење и вредновање Националног модела дуалног образовања је остварен у 2021. години. Конкретније, током 2021. године, како је и предвиђено, целокупни Оквир за праћење и вредновање Националног модела дуалног образовања је примењен у 10 школа и у процесу праћења и вредновања је учествовало 10 директора, стручни сарадници, координатори и

представници Тима за каријерно вођење и саветовање из свих школа, 17 координатора учења кроз рад, 24 инструктора, 29 представника компанија, 50 родитеља и 70 ученика. Праћење и вредновање дуалног образовања у 20 школа, како је предвиђено овим показатељем за 2022. годину није остварено. Битно је напоменути да ће Канцеларија за дуално образовање и Национални оквир квалификација, уз подршку Пројекта „Подршка реформи дуалног система средњег стручног образовања и Националном оквиру квалификација у светлу целоживотног учења у Србији” у сарадњи са другим релевантним институцијама у области праћења и вредновања квалитета рада установа од 2023. до 2026. године спровести активности праћења и вредновања Националног модела дуалног образовања.

Када је у питању показатељ - Број сумарних извештаја о вредновању спровођења и ефеката нових програма наставе и учења у доуниверзитетском образовању и васпитању, треба напоменути да је ЗВКОВ формирао радну групу која је завршила рад на развоју методологије вредновања ефеката нових програма наставе и учења у доуниверзитетском образовању и васпитању и да је процес вредновања започет.

Посебни циљ 1.3: Успостављени темељи за развој дигиталног образовања на доуниверзитетском нивоу

Када је реч о проценту школа које испуњавају неопходне услове за реализацију хибридног и онлајн образовања, 100% школа испуњава следеће услове - повезане су на интернет, имају обученог администратора за примену система за управљањем учењем Мудл, имају инсталиран систем за управљање учењем Мудл на нивоу школе или алтернативно прелазно решење који користе сви наставници и ученици, имају одређени број дигиталних уређаја које ученици и наставници без приступа рачунару могу да позајме током реализације хибридне и онлајн наставе и 100% наставника има приступ онлајн Инструменту за самопроцену дигиталних компетенција наставника у Србији (<https://digikomp.ceo.edu.rs/>) који је развијен према Оквиру дигиталних компетенција – Наставник за дигитално доба 2019. Инструмент за самопроцену дигиталних компетенција наставника у Србији успостављен је 2022. године. Његова примена омогућава наставницима да, након самовредновања преузму резултат самопроцене и у складу са добијеном повратном информацијом, планирају даље стручно усавршавање из ове области.

Након реализоване *Обуке школских Мудл администратора из свих основних и средњих школа у Републици Србији за примену система за управљање учењем Мудл* (90% ОШ и СШ делегирало је полазнике), организоване су две итерације обуке *Онлајн и хибридна настава у дигитално компетентној установи* у којима је учествовало 2.000 наставника, стручних сарадника, директора и педагошких саветника укључених у доуниверзитетско образовање.

Планирани број школа које имају дефинисан дигитални сегмент Развојног плана установе остварен је током 2021. године кроз активности *Дигитална школа - европског пилот програма*. Школе су, уз помоћ два национална ментора и националних

координатора, анализирале резултате самовредновања дигиталне зрелости установе наведене у *Селфи школском извештају*. На основу ове анализе, анексирале су или редизајнирале *Развојни план установе*. Потврду о свом дигиталном путу добило је 20 школа у форми ознака Дигитална школа 2021. У 2022. години нису обезбеђена средства за наставак програма па тако није ни досегнут планирани број од нових 20 школа.

Показатељ који се односи на број образовно-васпитних установа које унапређују дигиталне капацитете на основу резултата самовредновања делимично је остварен. Конкретније, резултати произишли из пилот фазе Дигитална школа - европски пилот програм указују на неопходност ширења ове праксе на читав систем доуниверзитетског образовања кроз наставак учешћа у програму са повећаним обухватом школа. У нашем систему образовања постоји велики број образовних установа чији дигитални капацитети тек треба да се развијају. У том контексту, започета је и реализација програма Селфи академија дигиталних школа. Овај пројекат надовезује се на резултате и мрежу препознатих дигиталних школа ментора – лидера у сфери дигиталне трансформације у образовању. Дигитални капацитети које школе ментори поседују препознати су као потенцијални катализатор дигиталног раста школа којима је потребна саветодавна помоћ утемељена у искуству и успешној пракси. Селфи академија дигиталних школа има за циљ да допринесе формирању онлајн заједнице у којој постојеће дигиталне школе (школе ментори) уз помоћ националних ментора деле искуства, препоруке и стручност са школама чланицама Селфи академије (школе чланице). Временски оквир трајања пилот пројекта Селфи академија дигиталних школа је март 2022. – март 2023. године.

Говорећи о показатељу који се односи на ЈИСП, треба истаћи да је у току процес уноса података од стране установа свих нивоа образовања. Подаци ће бити објављени на порталу „Отворени подаци” са пресецима на месечном нивоу (opendata.mpn.gov.rs). Завршени су: Регистар установа, запослених, регистар деце, ученика, одраслих и студената; Регистар наставних планова и програма, регистар студијских програма и регистар НОКС-а; Функционалне операције и израда статистичких, аналитичких и збирних извештаја унутар система. Спроводи се процедура везана за доделу улога и креирање права корисника и остале активности планиране пројектом ЈИСП2 и ЈИСП3, које се односе на „План уписа ученика у средње школе” и „Државну матуру”. Наставља се и унос података у ЈИСП у осталим секцијама које се односе на стручно усавршавање запослених, самовредновање и спољашње вредновање установа и податке о установама ученичког и студентског стандарда, а завршене су и интеграције са осталим информационим системима, а неки су у плану у наредном периоду.

Још увек није успостављен систем редовног праћења у циљу извештавања по показатељу - Развој дигиталног образовања се континуирано прати, али су започете активности у тој сфери: током 2022. године обављене су припремне активности за реализацију пилот истраживања у циљу континуираног праћења развоја дигиталног образовања и у току је припрема за реализацију Међународног истраживања о

рачунарској и информационој писмености (ICILS) планираног у Републици Србији за 2023. годину.

У циљу промовисања свеобухватног приступа развоју дигиталног образовања, а у складу са приоритетима и задацима *Акционог плана за развој дигиталног образовања 2021-2027 Европске комисије*, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања у сарадњи са Министарством просвете науке и технолошког развоја (Сектор за дигитализацију у просвети и науци) за потребе школа припремио је и објавио следеће публикације: *Приручник за педагошку примену система за управљање учењем Мудл при реализацији онлајн и хибридне наставе*, *Концепт донеси свој уређај - препоруке за школе*, серија приручника *Време испред екрана* намењених различитим узрасним групама, *Онлајн и хибридна настава - дугорочна стремљења и краткорочне смернице* и *Оцењивање у дигиталном окружењу - приручник за наставнике*. У циљу давања доприноса развоју и уређењу екосистема отворених образовних ресурса (ООР) и њихове квалитетне примене у систему доуниверзитетског образовања и васпитања објављена је и публикација *Отворени образовни ресурси - препоруке и смернице*. Све наведене публикације доступне су на интернет страници Завода за вредновање образовања и васпитања - <https://ceo.edu.rs/%d0%bf%d1%83%d0%b1%d0%bb%d0%b8%d0%ba%d0%b0%d1%86%d0%b8%d1%98%d0%b5/>.

Нису успостављене државне онлајн основна школа и гимназија.

Мера 1.3.1: Развој дигиталног образовања

Процес самовредновања дигиталне зрелости школа подразумева обуку трочланих *Селфи школских тимова* за коришћење *Селфи инструмента* и практично спровођење самовредновања у школама. Током 2021. године ЗВКОВ је реализовао *Обуку Селфи школских тимова* за коришћење *Селфи инструмента* коју је похађало 1.816 директора, стручних сарадника и Селфи школских координатора из 615 школа. Нова итерација ове обуке, којом ће бити обухваћене преостале школе, планирана је за 2023. годину.

Кумулативни проценат школа које су примењивале Селфи инструмент у процесу самовредновања дигиталних капацитета образовне установе (65%) је достигнут јер је током 2022. године у складу са планом, 65% школа применило овај инструмент.

Планирани проценат школа (31%) које имају дефинисан дигитални сегмент Развојног плана установе је остварен за обе године кроз активности *Дигитална школа - европског пилот програма*. Школе су, уз помоћ два ментора и националних координатора, анализирале резултате самовредновања дигиталне зрелости установе наведене у *Селфи школском извештају* и анексирале или редизајнирале *Развојни план установе*. Потврду о свом дигиталном путу добило је 20 школа у форми ознака Дигитална школа 2021.

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања у сарадњи са Министарством просвете науке и технолошког развоја (Сектор за дигитализацију у просвети и науци)

припремио је и објавио документ *Оквир за процену капацитета основних и средњих школа за организовање наставе на даљину у случају када је обустављен непосредни рад за ученицима*, који би требало посматрати као полазну тачку за дефинисање стандарда квалитета рада образовних установа у случају када је обустављен непосредни рад са ученицима. Документ је креиран тако да има потенцијал да помогне у креирању индикатора за праћење и евалуацију рада школа, као и за израду препорука за образовне политике. Оквир је доступан на следећем линку - <https://mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2020/08/ZVKOV-Okvir-obrazovanje-na-daljnu.pdf>.

Формирано је и Координационо тело за реализацију образовања на даљину у случају када је обустављен непосредни рад са ученицима.

Показатељ - *Процент запослених у школама који су прошли обуке за примену иновативних педагошких приступа који интегришу ИКТ у образовни процес*, заснованих на Оквиру дигиталних компетиција наставника је остварен, односно све планиране вредности су значајно премашене: уместо 5%, обучено је 90% наставника разредне наставе; уместо 3% обучено је 70% предметних наставника (други циклус основног образовања); уместо 5% обучено је 40% предметних наставника (гимназије природног, друштвеног и општег смера) и уместо 3% обучено је 60% предметних наставника (средње стручно образовање). Треба истаћи то да је, у тренутку формирања овог показатеља, узета у обзир само обука за оснаживање ИКТ компетенција, и претходни извештаји се односе само на њу. Међутим, није узето у обзир да је програм обуке Дигитална учионица/дигитално компетентан наставник, Завода за унапређивање образовања и васпитања, ревидирана 2020. године у правцу примене иновативних педагошких приступа који интегришу ИКТ, а подаци у актуелном извештају обухватају и проценат запослених у образовању који су похађали и ту обуку, стога проценти не треба да изненађују. Ту обуку је до краја 2022. године прошло око 50.000 запослених, по новом, ревидираном концепту.

Израда функционалног Агрегатора репозиторијума отворених образовних ресурса усклађена је са имплементацијом пројекта “Превазилажење дигиталног јаза за најугроженију децу”. Израђен је технички нацрт софтверског решења за израду Агрегатора отворених образовних ресурса. Успостављање Агрегатора очекује се почетком 2023. године.

Није основана државна онлајн основна школа.

Мера 1.3.2. Успостављање Јединственог информационог система просвете (ЈИСП) и коришћење података у доношењу одлука о образовању

Јединствени информациони систем просвете се успоставља и њиме управља Министарство просвете науке и технолошког развоја. Министарство обезбеђује услове за безбедност и сигурност техничке опреме и софтвера, као и потребне ресурсе за функционисање ЈИСП-а. Техничку подршку за послове Министарству пружа Канцеларија за информационе технологије и електронску управу. У оквиру ЈИСП-а

Министарство води регистре: установа и акредитованих високошколских установа; акредитованих студијских програма; запослених у установама и високошколским установама; деце, ученика, одраслих и студената.

Министарство обезбеђује и техничке услове у установама за безбедан, сигуран, заштићен, аутентификован и ауторизован приступ ЈИСП-у.

У оквиру информационог система је остварена размена података између свих актера укључених у систем образовања и васпитања почев од установа, преко локалног нивоа власти, покрајинске власти, регионалних школских управа и МП.

Кључне интеграције је повезивање ЈИСП-а са информационом системом Министарства финансија и РЗС-ом како би се смањили административни поступци, спровео продуктиван и ефикасан рад од стране корисника, а све у циљу успешне контроле надлежних институција. У наредном периоду планирана је интеграција са НАТ-ом и осталим информационом системима

Поред системских извештаја који су доступни на порталу Министарства постоје и извештаји који се односе на јавно доступне податке. Извештаји су направљени као образовни индикатори ради доношења пословних одлука на нивоу Владе, Министарства, ЗУОВ-а и осталих релевантних институција.

Тренутно су у изради интегрални извештаји који садрже податке из ЈИСП-а, ЦРОС-а и НЗС-а а односе се на детаљније анализе образовног система за све нивое образовања у складу са потребама Министарства и европским индикаторима. У оквиру њих су и извештаји који се односе на Дуално образовање а у наредном периоду планирано је и објављивање података из Регистра НОКС-а на европском порталу за стечене квалификације *"Register of the National Qualifications Framework Serbia with the Qualification"*.

Важно је споменути и то да је, уз подршку ИПА2014 Пројекта, развијена Методологија за развој профила сектора, као полазна основа за утврђивање матрице података о секторским квалификацијама и секторским занимањима, што је у 2022. год и потврђено. На основу тога урађена је спецификација за допуну ЈИСП-а.

У 2022. години Методологија за развој профила сектора пилотирана је у сектору Здравства, сектору Осталих услуга и сектору Пословне администрације.

Посебни циљ 1.4: Унапређени доступност, праведност и отвореност доуниверзитетског образовања и васпитања

Када је у питању систем прикупљања података и праћења спровођења инклузивног образовања (циљана вредност у 2022. години: делимично), овај показатељ је остварен. Односно, у склопу пројекта “Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка-Учимо сви заједно” који је започео јуна 2021. године, а који реализује Министарство

просвете у партнерству са УНИЦЕФ-ом из средстава ИПА 20 у оквиру кога је развијен, објављен је и јавности представљен Национални извештај о инклузивном образовању у Републици Србији за период 2019-2021. године. Реализована је и пилот студија на територији три јединице локалне самоуправе Рашка, Обреновац и Бечеј, за унапређивање Оквира за мониторинг инклузивног образовања на локалном нивоу. У извештајном периоду у оквиру поменутог пројекта, одабрано је 20 јединица локалне самоуправе које ће бити додатно подржане и оснажене кроз подизање капацитета њихових институција да обезбеде одговарајућу подршку за свако дете коме је додатна подршка потребна. Поред унапређења капацитета локалних институција и професионалаца, ове јединице локалне самоуправе ће добити и финансијску подршку (у оквиру Пројектне грант шеме) за спровођење приоритетних пројеката и иницијатива намењених унапређивању образовања за сву децу. У 2022. години изабрано је шест школа које ће у оквиру пројекта „Учимо сви заједно“ добити подршку за унапређивање стручних и организационих капацитета и припремити се за подношење захтева за стицање статуса модел установе за инклузивно образовање и васпитање. Кроз исти пројекат, током 2022. године развијен је и реализован тродневни програм обуке за чланове интерресорних комисија (ИРК). Укупно 509 чланова интерресорних комисија (112 интерресорних комисија) је учествовало на 21 обуци. Чланови интерресорних комисија стекли су додатна знања и компетенције којима се унапређује приступ за процену потреба за додатном образовном подршком, посебно у односу на децу и ученике којима је потребна интензивнија подршка за укључивање у квалитетно инклузивно образовање.

Показатељ Број запослених у образовању и васпитању који су унапредили компетенције за рад у инклузивном окружењу је остварен. У склопу пројекта “Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка-Учимо сви заједно” први модул обуке „Наставници као носиоци квалитетног образовања за сву децу“ је до краја децембра 2022. године прошло преко 3.786 наставника и стручних сарадника из укупно 200 школа. Према подацима ЗУОВ-а у току 2022. године различитим програмима обука у области деца/ученици којима је потребна додатна образовна подршка, обухваћено је преко 4.224 наставника и стручних сарадника.

Током извештајног периода у систему је ангажовано 260 педагошких асистената за децу и ученике ромске националности којима је потребна подршка у образовању у 255 установа образовања и васпитања чиме је до краја 2022. године достигнута циљана вредност. Акредитована је и реализована обука под називом „Обука за педагошког асистента за децу и ученике ромске националности којима је потребна додатна подршка у образовању“, са циљем јачања компетенција педагошких асистената и асистенткиња, а дефинисана је Правилником о педагошком асистенту и андрагошком асистенту. Обуку су завршили сви ПА који се налазе у систему, а с обзиром да је обука део Националне образовне платформе на сајту ЗУОВ-а, обука је и даље бесплатна и доступна свим новоангажованим ПА који пружају подршку деци и ученицима ромске националности у систему образовања.

Међутим, услуга педагошког асистента за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом још није заживела у пракси јер недостају услови за њено пуно покретање: само занимање, односно, радно место, није још уврштено у Каталог радних места у јавним службама и другим организацијама у јавном сектору; нису одређена финансијска средства за реализацију услуге у буџету, док је тренутно у току израда обуке која је према важећим прописима обавезна за будуће педагошке асистенте за децу и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом. Стога услуга није могла бити формално покренута у 2021. години, нити остварен циљани број школа и предшколских установа које користе ову услугу. У току 2022. године израђене су и акредитоване обуке које се налазе на Листи програма од јавног интереса, и то Програм обуке за педагошке асистенте који пружају подршку ученицима на знаковном језику и Брајевом писму; Програм обуке за педагошког асистента за децу и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом; Активности за подршку свим ученицима - диференцијација наставе; Лидерство за иновативну инклузивну праксу; Од визије до иновативне инклузивне праксе; Развијање иновативне инклузивне праксе кроз колаборативно акционо истраживање; Наставници као носиоци квалитетног образовања за сву децу.

У 2022. години онлајн обуку за педагошке асистенте за рад са децом и ученицима са сметњама у развоју похађало је 120 кандидата. Обука је обавезна за све будуће педагошке асистенте за децу и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом. Обука доприноси сензибилизацији за рад са овом категоријом ученика.

Показатељ који се односи на број школа које примењују систем за идентификацију ученика под ризиком од осипања и пружање подршке ученицима (планирано у 2022. години 330) је остварен у 2021. години (достигнута вредност 438 школа). Потписан је уговор 30.06.2021. године са организацијом Центар за образовне политике који је организовао и реализовао обуку под називом “Обука за планирање, спровођење и праћење мера за спречавање осипања ученика” током 2022. године за укупно 210 наставника, стручних сарадника и просветних саветника. Током 2022. године обука је спроведена онлајн преко платформе Мудл. Обука је модерирана од стране Центра за образовне политике и успешно ју је завршило 235 учесника из 15 школа. Обуке су финансиране из буџета МП.

Показатељ који се односи на проценат одраслих полазника који се осипају из система функционалног основног образовања одраслих је остварен и тај проценат на крају 2022. године износи 40%.

Најчешће баријере код полазника Програма функционалног основног образовања одраслих (ФООО), односно разлози осипања које андрагошки асистенти наводе су: проблеми са превозом због удаљености становања у односу на школу (други град или место), као и због лоше материјалне ситуације полазника; родитељске обавезе полазника, јер нема ко да чува децу док је полазник на настави/завршном испиту; проблем сагледавања перспективе: запошљавања и социјалне интеграције полазника по завршетку школовања; став послодавца, тј. неспремност послодавца да допусти одсуство са посла полазнику ради полагања завршног испита; сезонски послови.

Велики проблем представља флукуација наставника, који често када нађу посао у редовном образовању, прелазе из образовања одраслих у редовне школе, а на њихово место се упошљавају наставници који нису обучени. Стога је значајно да се отвори канал сталног стручног усавршавања наставника за имплементацију програма ФООО.

Такође је проблем у мотивацији полазника да се задрже у систему ФООО и тај што нема јасне функционалне везе између програма и основног образовања одраслих и обучавања за посао тако да је смањена мотивација код полазника јер не виде сврху задржавања у ФООО, будући да се не оспособљавају за неки посао за тржиште рада.

Анализирајући податке везано за Програм ФООО, евидентно је најмање осипање у трећем циклусу, а посебно у VIII разреду. Тако је проценат успешног окончања започетог разреда највећи на крају VIII разреда, када се полазници припремају и за полагање завршног испита, па можемо закључити да је завршни испит снажан мотиватор за остајање полазника у процесу образовања.

Поред свих разлога осипања који су иначе присутни у основном образовању одраслих, пандемија је утицала посебно на овај део образовања тако што су се појавили велики изазови у преласку полазника на онлајн наставу - један део полазника није имао техничке и материјалне могућности као ни сталну интернет конекцију да би могао на прави начин да испрати наставни процес у измењеним условима. Такође, део старијих полазника не поседује дигиталне компетенције па је за њих онлајн настава била додатна препрека у напредовању и учењу.

Мера 1.4.1: Успостављање нових и унапређивање постојећих механизма подршке образовно-васпитним установама у остваривању отворености, праведности и доступности

Усвајањем Правилника о педагошком и андрагошком асистенту („Сл. гласник РС“, број 87/2019) дефинисано је ширење мреже педагошких асистената у области пружања помоћи и додатне подршке групи деце и ученика ромске националности у предшколској установи и школи. Тренутно је у систему 260 педагошких асистената, а по први пут су ангажовани и педагошки асистенти у средњој школи. Тако се показатељ који се односи на број педагошких асистената у ПУ и школама може сматрати оствареним. Министарство је за последње 2 школске године (2021/22. и 2022/23.) ангажовало нових 38 ПА.

Завод за унапређивање образовања и васпитања је спровео „Обуку за педагошког асистента за децу и ученике ромске националности којима је потребна додатна подршка у образовању“, са циљем јачања компетенција педагошких асистената и асистенткиња, а дефинисана је Правилником о педагошком асистенту и андрагошком асистенту. Обуку је до сада похађало 236 учесника.

Објављен је и Правилник о ресурсном центру ("Сл. гласник РС", бр. 80/2021) од 13.8.2021. године, а ступио је на снагу 21.8.2021. Десет образовних установа у 2022. години је стекло статус ресурсног центра од којих ће пет ресурсних центара добити

интензивну подршку кроз набавку асистивних технологија. На основу прве процене потреба извршена је набавка првог дела асистивне технологије, која је дистрибуирана ка ресурсним центрима.

Показатељ, који се односи на обезбеђивање одрживих институционалних капацитети за координацију и праћење развоја инклузивног образовања на националном и локалном нивоу је остварен будући да је у Одсеку за људска и мањинска права (Сектора за унапређивање људских и мањинских права у образовању, Министарства просвете, науке и технолошког развоја) запослена саветница за рани развој и инклузивно образовање крајем 2021. године.

Показатељ који се односи на спровођење комуникационе кампање о важности инклузивног образовања је делимично остварен. Наиме, ЕУ ИПА 2020 за инклузивно образовање „Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка“ планира реализацију активности у 2024. години. Међутим, у оквиру пројекта Инклузивно предшколско васпитање и образовање, током 2021. и 2022. године, спроведена је опсежна кампања у циљу подизања свести опште популације о значају ране инклузије деце из осетљивих друштвених група у систем предшколског васпитања и образовања и потпуног обухвата ове деце системом образовања уопште. У оквиру кампање су израђена три спота, 12 едукативних скечева, водичи за родитеље, брошуре и флајери као подршка родитељству. Спроведена је телевизијска и радио кампања, као и кампање у електронским и штампаним медијима и преко друштвених мрежа. Такође, у сарадњи са четири локалне самоуправа су организовани сајмови родитељства са истим циљем – подршка родитељству кроз представљање локалних система услуга и подршке породицама са децом и повећање обухвата деце из осетљивих група предшколским васпитањем и образовањем.

Када је реч о акредитованим обукама које су намењене подизању осетљивости и компетентности наставника и стручних сарадника у школама за препознавање ученика изузетних способности у оквиру редовне наставе и редовних школских активности, Завод за унапређивање образовања и васпитања, у сарадњи са Едукативним центром НТЦ, Нови Сад, припремио је програм обуке (пилот) намењен наставницима у основној школи који су већ похађали акредитовану обуку „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања“, оцењену високим оценама, јер се јавила потреба за додатним оснаживањем наставника за успешну примену НТЦ програма у пракси и развијањем компетенција учесника за подучавање применом стимулативних и иновативних метода и техника учења, посебно за упознавањем са могућностима примене НТЦ метода учења у раду са ученицима изузетних способности и развијање компетенција за њихово ангажовање као вршњачких едукатора.

У оквиру овог програма обуке, који је акредитован као програм од јавног значаја, у децембру месецу 2021. године обучено је 822 полазника, а просечна оцена програма износи 3,83 (на четворостепеној скали). Остваривање обуке није настављено у 2022. години.

У овом периоду акредитован је од стране Министарства просвете као програм од јавног значаја програм Нови модели учења у раду са надареним ученицима/ИОП-3. Овај програм најављен је за реализацију 26 пута, али није достављен извештај о реализацији.

Акредитоване су и 3 обуке у оквиру Каталога стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника 2022-2025. чије су реализације кренуле од 01. 09. 2022: Даровито дете у разреду – од скривеног талента до ИОП-а 3, ИОП у функцији остваривања ученикових потенцијала и Даровита деца и ученици у инклузивном образовању. До краја 2022. године 2 пута је реализован програм Даровито дете у разреду – од скривеног талента до ИОП-а 3 за 54 учесника обуке. Програм ИОП у функцији остваривања ученикових потенцијала реализован је 6 пута за 164 учесника.

Показатељ Број акредитованих обука намењених подизању осетљивости и компетентности наставника и стручних сарадника у школама за препознавање и пружање додатне подршке ученицима са инвалидитетом и сметњама у развоју у оквиру редовне наставе и редовних школских активности је остварен у првој половини 2022. године и 1660 наставника је укључено у програм обуке „Наставници као носиоци квалитетног образовања за сву децу“ (Програм је одобрен од стране Министарства под бројем 611-00-00525/2017-03). До краја године реализована је још једна обука коју је завршило 158 учесника, тако да је укупно 1818 учесника завршило обуку. У току је акредитација обуке под називом “Програм обуке за саветнике-спољне сараднике са циљем унапређивања квалитета и доступности образовања на језицима националних мањина, као и унапређивања у области инклузије у образовању”. Од стране Министарства просвете одобрено је у овом периоду још 8 програма намењених подизању осетљивости и компетентности наставника и стручних сарадника у школама за препознавање и пружање додатне подршке ученицима са инвалидитетом и сметњама у развоју у оквиру редовне наставе и редовних школских активности. То су следећи програми: Развијање иновативне инклузивне праксе кроз колаборативно акционо истраживање, Од визије до иновативне инклузивне праксе, Програм обуке за педагошке асистенте који пружају подршку ученицима на знаковном језику и Брајевом писму, Лидерство за иновативну инклузивну праксу, Програм обуке за педагошког асистента за децу и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом, Обука наставника и стручних сарадника у основним школама за пружање подршке школама у функцији развоја квалитета инклузивног образовања и унапређивања културе вредновања, и Инклузија као део вештина запослених у предшколском и основношколском образовању. До краја 2022. године реализован је Програм обуке за педагошког асистента за децу и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом кроз 4 обуке за 106 учесника. У склопу програма „Од визије до иновативне инклузивне праксе“, као и програма Развијање иновативне инклузивне праксе кроз колаборативно акционо истраживање, реализоване су обуке у склопу пројекта "Учимо сви заједно", који Министарство просвете спроводи у сарадњи са УНИЦЕФ-ом и уз подршку ДЕУ у Србији. Обуку „Од визије до иновативне инклузивне праксе“, је завршио 161 учесник, а обуку "Развијање иновативне инклузивне праксе кроз колаборативно акционо истраживање" завршило је 145 учесника.

У Каталогy програма стручног усавршавања акредитовано је 16 програма намењених подизању осетљивости и компетентности наставника и стручних сарадника у школама за препознавање и пружање додатне подршке ученицима са инвалидитетом и сметњама у развоју у оквиру редовне наставе и редовних школских активности. То су следећи програми: Интеркултурално образовање као инструмент за развијање инклузивне и демократске школске заједнице, Корак по корак ка квалитетном инклузивном образовању (реализован 3 пута за 82 учесника), Водич кроз инклузивно образовање (који је реализован 2 пута за 82 учесника), Инклузивно образовање и индивидуални образовни план (ИО ИОП) – реализован 2 пута за 45 учесника, Лутка у настави и инклузивном процесу, Школа за све - инклузивно образовање, Визуелне стратегије за развој комуникације и социјализације код деце са сметњама из спектра аутизма (који је реализован 2 пута за 55 учесника), Дете са дисфункцијом сензорне интеграције у вртићу и школи (реализована 1 обука за 1 учесника), Могућности пружања конкретне и практичне подршке деци са сметњама у развоју у школском окружењу, Наставни материјал за ученике са сметњама у развоју (реализован 4 пута за 188 учесника), Планирање и реализација додатне образовне подршке ученицима/деци са сметњама у развоју у школи/предшколској установи (реализован 3 пута за 80 учесника), Почетна математичка писменост код деце и ученика са сметњама у развоју, Приступ и прилагођавању садржаја деци са сметњама у развоју – активности по мери детета, Радост покрета – програм за примену моторичких игара, облика кретања и неструктурираних материјала у стимулисању психомоторног развоја деце са сметњама у развоју (реализована 1 обука за 30 учесника), Употреба предмета и симбола у развијању комуникације код деце са тешкоћама и сметњама у развоју, и Покрет и физичка активност као главни покретачи развојних процеса код деце са сметњама у развоју и инвалидитетом – савремени приступ. Укупно је до краја 2022. године реализовано 18 обука за 563 учесника.

Када је у питању унапређење регулативе у области образовања на начин да се у њу унесу одредбе о примени основних принципа Конвенције који недостају, по узору на то како је то урађено са принципом недискриминације (члан 110. ЗОСОВ), треба истаћи да су приликом доношења измена Закона о основном образовању и васпитању и Закона о средњем образовању и васпитању, у циљу усклађивања са одредбама ЗОСОВ-а, унете допуне раније унетих термина (деца и ученици са сметњама у развоју) допуном “и инвалидитетом”, који су у складу са Законом и Конвенцијом.

Мера 1.4.2: Подстицање интеркултуралности у образовању

Као вид обуке наставника за реализацију програма Српски као страни језик, током 2021. године, креиран је приручник „Српски као страни језик“ који се наслања на План и програм наставе и учења и Стандарде образовних постигнућа за Српски као страни језик. Општи циљ овог приручника јесте унапређивање компетенција наставника/наставница у планирању наставе и учења и овладавање адекватним методичким алатима којима се подстиче развијање предметних и међупредметних компетенција код ученика. Приручник се налази на <https://zuov.gov.rs/srpski-kao-strani->

[jezik-prirucnik-za-nastavnike/](#) и доступан је у онлајн формату свим наставницима који се налазе пред изазовом подучавања овог предмета и који се у свом раду сусрећу са ученицима мигрантима и припадницима других осетљивих група (тражиоцима азила, повратницима по реадмисији, страним држављанима који привремено или трајно бораве на територији Републике Србије). Приручник је представљен наставницима (400) чиме се овај показатељ може сматрати оствареним за 2021. године, док је током 2022. године кроз непосредне обуке обучен 31 наставник.

Када је у питању показатељ који се односи на број обучених наставника који предају изборни програм Ромски језик са елементима националне културе и он је остварен тако што је Завод за унапређивање образовања и васпитања креирао програм стручног усавршавања Обука за наставнике Ромског језика са елементима националне културе у сарадњи са Центром за образовање Рома и етничких заједница. Обуку је током 2021. године похађало 87 учесника, а очекује се да ће они бити оснажени у планирању, остваривању, праћењу, вредновању и самовредновању процеса наставе и учења у складу са захтевима нове образовне парадигме, образовним циљевима и природом предмета. Полазници су унапредили своје лингвистичке компетенције и учврстили знања из области познавања ромске културне баштине, савремене ромске културе и њене присутности у општим друштвеним и културним кретањима.

Овај показатељ је остварен и за 2022. годину, имајући у виду да је постигнута вредност овог показатеља 87, а планирано је 65 за 2022. годину. Педагошки завод Војводине акредитовао је још једну обуку за наставнике овог изборног програма под називом „Методика наставе за изборни програм Ромски језик са елементима националне културе“.

Додатно, у 2022. години ЗУОВ је организовао још једну реализацију те обуке, коју је похађало 19 учесника, тако да је број обучених, кумулативно, без обуке Педагошког завода Војводине, 106.

Педагошки завод Војводине је 13. априла 2022. године организовао програм стручног усавршавања за запослене у образовању под називом Методика наставе за изборни програм – ромски језик са елементима националне културе. Програм је решењем Министра просвете, науке и технолошког развоја (број: 610-00-00171/2022-07) добио статус програма од јавног интереса, а намењен је наставницима који изводе наставу изборног програма Ромски језик са елементима националне културе и има за циљ унапређивање методичко-педагошких компетенција наставника ромског језика за остваривање овог изборног програма. Учесницима програма (43 наставника ромског језика) представљени су различити методички поступци у анализи књижевних дела, начини мотивисања ученика за читање и анализу прозног текста, као и функционални поступци у настави граматике и различите лексичке и семантичке вежбе.

Наставници изборног програма Ромски језик са елементима националне културе из 14 основних школа на територији Аутономне Покрајине Војводине оценили су програм веома успешним и препоручили би га колегама, а знања која су стекли сматрају

примењивим у образовном раду. Такође, наставници су исказали велико задовољство тиме што је обука реализована на њиховом матерњем ромском језику.

Показатељ Број акредитованих програма обуке за школе усмерених на интеркултурално образовање које укључује образовање за одрживи развој и демократску културу и Број обучених представника ОВУ за интеркултурално образовање које укључује образовање за одрживи развој и демократску културу су остварени. Наиме, Референтни оквир компетенција за демократску културу у Србији се примењује кроз пројекат „Квалитетно образовање за све“, Савета Европе, у којем учествује 60 школа кроз различите активности за примену демократске културе у школама, те је тако број укључених наставника у обуке 1400 уместо предвиђених 300. Током 2022. године ангажовано је 20 саветника-спољних сарадника за примену Референтног оквира компетенција за демократску културу – РОКДК - у школама, а 937 наставника и стручних сарадника је током 2022. године унапредило своја знања и вештине за примену РОКДК у образовању.

Током 2022. године, Завод за унапређивање образовања и васпитања је креирао и акредитовао 5 програма обуке који се односе на образовање за одрживи развој и демократску културу:

- Програм обуке за подршку остваривању изборног програма образовање за одрживи развој у гимназији (Програм је одобрен од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, под бројем 022-05-00310/2022-03).
- Програм обуке за јачање капацитета представника образовно-васпитних установа за реализацију активности повезаних са деловањем за одговорно грађанство (Програм је одобрен од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја под бројем 610-00-135/2022-07).
- Програм обуке за представнике образовно-васпитних установа, усмерен на интеркултурално образовање које укључује образовање за одрживи развој и демократску културу (Програм је одобрен од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја под бројем 610-00-138/2022-07).
- Програм обуке за јачање капацитета ученика за остваривање активности које се односе на одрживи развој и колективну добробит (Програм је одобрен од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја под бројем 610-00-134/2022-07).
- Допринос наставе и учења социологије у развоју ученичких компетенција за одговорно учешће у демократском друштву (Програм је одобрен од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја под бројем 611-00-03044/2022-03).

Посебни циљ 1.5: Унапређен квалитет иницијалног образовања наставника и васпитача³

Не постоје циљане вредности за 2021. и 2022. годину.

Мера 1.5.1: Унапређивање квалитета студијских програма за иницијално образовање наставника и васпитача

Показатељ за 2021. годину у оквиру ове мере се односи на број наставника у високом образовању који су учествовали у активностима професионалног развоја из области наука о образовању и он је остварен. Конкретније, циљана вредност за обе године укупно од 30 наставника је премашена јер је број наставника који су учествовали у активностима професионалног развоја из области наука о образовању у децембру 2022. године био 396.

Када је у питању показатељ – Усвојени ревидирани стандарди за акредитацију студијских програма који се односе на образовање наставника и васпитача, треба напоменути да радне групе Секторског већа за сектор образовања и васпитања, формиране 2021. године за израду Иницијатива у високом образовању су у складу са обавезама из Годишњег програма рада Секторског већа за 2021. годину, отпочеле са радом на изради нацрта Иницијатива за развијање и усвајање стандарда квалификација „Наставник предметне наставе“ и „Васпитач“.

Чланове Радних група за припрему Иницијатива за развијање и усвајање стандарда квалификације Васпитач, чине чланови Секторског већа испред предлагача: Конференција академија и високих школа Србије – КАССС, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Национална служба за запошљавање (НСЗ), Синдикат образовања Србије, Привредна комора Србије и репрезентативна удружења послодаваца, док чланове Радне групе за припрему Иницијативе Предметни наставник, чине чланови Секторског већа испред предлагача: Привредна комора Србије и репрезентативна удружења послодаваца; Конференција универзитета Србије – КОНУС; Друштво андрагога Србије, Савет за стручно образовање и образовање одраслих; Заједница гимназија; Синдикат радника у просвети Србије; Удружења средњих школа за подручје рада пољопривреда, производња и прерада хране, Унија синдиката просветних радника Србије.

У првих шест месеци 2022. године, Радне групе Секторског већа су наставиле са радом на припреми Иницијатива: успостављена је сарадња с Центром за образовање наставника Филозофског факултета Универзитета у Београду, настављен започет консултативни процес са експертима из Хрватске на тему унапређења Нацрта Иницијатива за развијање и усвајање стандарда квалификације Васпитач. Наставило се и са одржавањем радних састанака на којима су чланови радних група дали више стручних мишљења о могућим исходима учења који би требало да се интегришу у

³Под наставницима се подразумевају наставници разредне наставе, наставници предметне наставе, наставници у школама за образовање одраслих, док се под васпитачима мисли на васпитаче упредшколским установама и ученичким домовима.

иницијалне предлоге стандарда квалификација, док су се у континуитету наставиле и консултације чланова Радних група са колегама унутар својих матичних институција и установа (предлагачима) и релевантним партнерима, као што су више школе за образовање васпитача. Такође, чланови Радних група имали су прилике да се упознају и са Нацртом предлога Иницијативе за развијање и усвајање квалификације „Мастер професор биологије“ коју израђује Секторско веће за сектор природних наука, математике и статистике и Биолошки факултет, Универзитет у Београду и тако сагледају могућност усаглашавања и конзистентне примене наставничких компетенција у оквиру тзв. предметних наставничких квалификација.

Радна група Секторског већа за израду Иницијативе за Васпитача, у марту 2022. године укључена је у планирање активности пројекта Министарства просвете, науке и технолошког развоја „Унапређивање иницијалног образовања васпитача који раде у систему предшколског васпитања и образовања“, како би се ускладили процеси доношења стандарда и студијских програма. Извршене су консултације представника Агенције за квалификације, Секторског већа за сектор образовања и васпитања, Министарства просвете, науке и технолошког развоја и консултаната на пројекту током почетне фазе Пројекта, у оквиру којих је представљен процес и резултати досадашњег рада Радне групе Секторског већа. Том приликом договорено је да се током Пројекта узме у обзир Радни нацрт иницијалног предлога стандарда квалификације за Васпитача, да се изврши усаглашавање концептуалног и терминолошког оквира, приликом давања препорука за унапређивање програма иницијалног образовања васпитача, те да се изврше експертске анализе добрих пракси у Европској унији, укључујући и оквире компетенција и квалификација за васпитаче.

Такође, договорено је да се изради документ-препоруче, које ће допринети бољем разумевању примене стандарда квалификације при акредитацији студијских програма у складу с Законом о Националном оквиру квалификација Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 27/18, 6/20, 129/21 - др. закон) - предлог ка Националном телу за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању - НАТ.

Будући да је у Акционом плану остваривање овог показатеља планирано за крај 2022. год, а да је у складу са Методологијом за развој стандарда квалификација утврђено да развој стандарда квалификација претходи развоју студијских програма и представља основу за њихово доношење, те да је у складу са АП поменута логика нарушена, очекује се да ће у складу са предузетим активностима Министарства просвете и Агенције за квалификације бити превазиђен наведени изазов како би процес акредитације и стандарди били у корелацији, те омогућили проверу квалитета студијских програма у односу на национално утврђене стандарде квалификација наставника и васпитача.

Сходно претходно наведеном, показатељ - Број обучених рецензента за примену ревидираних стандарда за акредитацију студијских програма који се односе на образовање наставника и васпитача још увек није могуће испунити јер је потребно да се заврше активности које се односе на остваривање претходног показатеља. Међутим, важно је истаћи да је током извештајног периода изабрана нова Комисија за

акредитацију и проверу квалитета у високом образовању и Жалбена комисија, те да је утврђена нова листа рецензената за акредитацију студијских програма и установа и да њихово обучавање тече по плану.

Остварен је и показатељ који се односи на број наставника и васпитачи који су похађали обуке за менторски рад са студентима током праксе у ОВУ – уместо 100 планираних обучено је 344 наставника. Завод за унапређивање образовања и васпитања је реализовао ове обуке. Такође, програм обуке за менторски рад са приправницима у образовању похађало је у 2022. години 20 учесника.

Две обуке које је ЗУОВ акредитовао у 2022, које се односе на менторе су:

- Програм обуке за менторски рад са приправницима у образовању (Програм је одобрен од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, под бројем 611-00-00228/2022-03)
- Програм обуке за менторски рад са студентима на пракси (Програм је одобрен од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, под бројем 611-00-00229/2022-03)

Репозиторијум, за студентску праксу, који је креирао ЗУОВ, доступан је на - <https://zuov.gov.rs/mentori/>.

Мера 1.5.2: Унапређивање концепције приправништва и увођења у посао наставника и васпитача

У оквиру ове мере нису предвиђени показатељи за 2021. и 2022. годину.

Посебни циљ 1.6: Унапређен квалитет система сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника

Током периода извештавања је израђен нови концепт стручног усавршавања запослених у образовању и Каталог сталног стручног усавршавања је усклађен са новим концептом. Каталог је објављен и ступио је на снагу 1. септембра 2022. године.

Премашен је и проценат образовно-васпитних установа које примењују хоризонтално учење. Конкретније, циљана вредност за године извештавања је била укупно 45%, а остварена вредност је 50%.

У периоду јун 2021 - децембар 2022. године показатељ који се односи на број запослених који су напредовали у звања је премашен. Планирана циљна кумулативна вредност за обе године је била 550 а укупан број наставника, васпитача и стручних сарадника који су напредовали је до краја 2022. је 665.

Мера 1.6.1: Унапређивање система сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника и развој система напредовања у звањима запослених у образовању и васпитању

Током 2021. године израђен је нови концепт система сталног стручног усавршавања као и нови систем напредовања у звањима запослених у образовању и васпитању. То је озваничено новим Правилником о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника ("Службени гласник РС", број 109 од 19. новембра 2021.) којим се утврђује начин функционисања система сталног стручног усавршавања у оквиру професионалног развоја запослених на пословима образовања и васпитања у установама образовања и васпитања и друга питања од значаја за развој система сталног стручног усавршавања.

Овим су оба показатеља за ову меру у потпуности остварена.

Мера 1.6.2: Развој система сталног стручног усавршавања директора и секретара установа

Током 2021-22 године, обучено је укупно 564 директора а акредитоване су и 3 обуке намењене директорима основних и средњих школа.

Обука као припрема за полагање испита за лиценцу за секретара установе није могла бити креирана током првог извештајног периода (2021.) јер нису били донети стандарди компетенција секретара установе. Ступањем на снагу Закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања 5. јануара 2022. године прописан је правни основ за доношење правилника који ће уредити стандарде компетенција секретара установе. У међувремену Радна група за рад са секретарима установа доуниверзитетског образовања је завршила Предлог правилника о стандардима компетенција за секретара установе након чијег доношења ће бити креирана и спроведена поменута обука.

Представници Сектора за инспекцијске послове и чланови Радне групе за рад са секретарима установа доуниверзитетског образовања су реализовали обуке у оквиру сталног стручног усавршавања секретара установа које су се односиле на примену прописа из области образовања и васпитања, за око 850 секретара.

Наведеним обукама је потпуно остварена сврха и циљ - јачање професионалних компетенција секретара, које су посебно захтеване у погледу: остваривања права ученика из области образовања и васпитања - оцењивање, закључна оцена, општи успех, ученик генерације, организовање испита, правна заштита ученика - приговор, евиденција, издавање јавних исправа, остваривања права запосленог из радног односа, повећања правне сигурности и једнакости ученика и запослених у школи применом школског законодавства и смањивање броја пропуста и грешака у пракси што доприноси ефикаснијем постизању прописаних исхода као и оспособљавању запослених за правилно, конструктивно и превентивно деловање и реаговање ради осигурања безбедних услова за остваривање утврђених циљева образовања и васпитања.

По усвајању сета закона из области образовања и васпитања и инспекцијског надзора у области просвете и ступању на снагу истих у јануару 2022. године, спроведена је обука

за секретаре установа, под називом: Новине у општем закону који регулише област образовања и васпитања у доуниверзитетском образовању и васпитању, посебним законима у предшколском, основном и средњем образовању и васпитању и инспекцијском надзору у области просвете. Обуци је присуствовало укупно 774 секретара основних и средњих школа (више од 40%) од укупно 1760 установа, до краја јуна 2022.

До краја 2022. године реализоване су обуке за 89 секретара установа доуниверзитетског образовања и васпитања. Обрађене су следеће теме: Улога просветног инспектора код насиља, злостављања и занемаривања; спољашње вредновање; услови за пријем у радни однос и услови за рад и одговорност ученика и запослених; поступак верификације установа образовања и васпитања и Јавне набавке.

Поред споменутих обука, у Каталогу стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника 2022/2025. година, акредитована је и обука Закон у пракси: професионализација рада установе, чија се реализације очекују у другој половини године, а усмерена је на рад секретара у образовно-васпитној установи.

Посебни циљ 1.7: Унапређен однос према српском језику и књижевности као основним елементима националног и културног идентитета и унапређивање школовања на српском језику у дијаспори и региону

У току 2021. и 2022. године у Научно-образовно културном центру "Вук Караџић" у Тршићу су реализоване следеће активности:

- Интеркатедарска србистичка конференција на којој су учесници били представници Филолошких факултета, Педагошких факултета и Филозофских факултета у Републици Србији, Републици Црној Гори и Републици Српској, Одбора за стандардизацију српског језика, института за језик САНУ, Завода за унапређивање образовања и васпитања и представник Универзитета у Бечу (славистичка катедра). На Конференцији је усвојена Декларацији о канону српске књижевности.
- Летњи камп филхармоније младих "Борислав Пашћан" на којој су припремана дела српских и руских композитора.
- Србистичка радионица "Језичка култура - жаргонизми, фразеологизми, дијалектизми у односу на стандардни језик" реализована је за 58 ученика средњих школа из Републике Србије, Републике Српске и Републике Црне Горе. Предавачи и реализатори радионица су са Института за српски језик САНУ и са Филозофског факултета у Нишу.
- Радионица "Историја српске културе" реализована је за 37 ученика средњих школа из Републике Србије, Републике Српске и Републике Црне Горе. Реализатори радионица и предавачи су са Филолошког факултета у Београду, Факултета музичке уметности у Београду, САНУ, Народног музеја у Београду и Филозофског факултета у Београду.
- Фолклористички камп реализован је за 24 ученика средњих школа из Републике Србије, Републике Српске и Републике Црне Горе.

- Курс за усавршавање лектора реализован је за 10 лектора из: Копенхагена (Данска), Торина (Италија), Пекинга (Кина), Скопља (Македонија), Варшаве (Пољска), Нижњег Новгорода (Русија), Москве (Русија), Одесе (Украјина) и Лавова (Украјина).
- Научни скуп "Савремена српска фолклористика" реализован је кроз 37 излагања учесника из Босне и Херцеговине, Бугарске, Македоније, Русије, Румуније, Словеније, Хрватске, Црне Горе и Србије.
- На иницијативу Матице српске (Одељења за књижевност и језик) и Филозофског факултета у Новом Саду, а под покровитељством Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Завода за унапређивање образовања и васпитања одржана је прва Школа историје српског језика. Школу је похађало 25 полазника, одабраних студената треће и четврте године основних студија србистике, са државних универзитета у Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу, Новом Пазару, Приштини (са седиштем у Косовској Митровици), Источном Сарајеву, Бањалуци и Никшићу.
- Друштво за српски језик и књижевност Србије је, под покровитељством Министарства просвете, организовало радионице за ученике основних и средњих школа који су остварили најбоље резултате на такмичењима из Српског језика и језичке културе или на Књижевној олимпијади. Радионице су одржане у Научно-образовном културном центру „Вук Караџић“ у Тршићу. У периоду, од 3. до 9. октобра, предавања и радионице из српског језика и књижевности похађало је осамнаест даровитих ученика средњих школа са територије Републике Србије. Од 10. до 16. октобра у програмским активностима учествовало је седамнаест ученика основних школа из Републике Србије. .
- Друга школа историје српског језика одржана је у децембру 2022. године, по моделу организације Прве школе историје српског језика. На овој радионици учествовало је 22 студента треће и четврте године основних академских студија србистике, са државних универзитета у Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу, Новом Пазару, Источном Сарајеву, Бањалуци и Никшићу. Позвани студенти са Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици били су спречени да се одазову позиву и похађају Школу. Предавачи у Школи били су најеминентнији стручњаци и проучаваоци историје српског језика из Републике Србије и Републике Црне Горе.
- НОКЦ "Вук Краџић" у Тршићу објавио је зборник са Интеркатедарске србистичке конференције и Средњошколских србистичких курсева (из лингвистике, историје српске културе и фолклористике). У 2022. години објављен је: Зборник са Друге интеркатедарске србистичке конференције: Канон српске књижевности, чије је штампање омогућио Завод за унапређивање образовања и васпитања и Зборник са трећих средњошколских србистичких радионица одржаних 2021. године под насловом Млади и србистика 3.

Када су у питању часови у допунским школама који су у области квалитета Наставе и учења вредновани оценама 3 и 4, у периоду септембар 20221. – јун 2022. година, извршен је надзор у области квалитета Настава и учење од стране координатора који прате образовно-васпитни рад у иностранству, на основу увида у 80 остварених часова

(непосредног извођења наставе и наставе на даљину). Стручно-педагошки надзор од стране педагошких саветника и спољашњих евалуатора биће извршен током 2023. године када ће се стећи услови за овакву врсту вредновања.

Још увек нису започеле активности на стандардизацији српског знаковног језика, па се тако овај показатељ сматра неостварени.

Мера 1.7.1: Успостављање механизма сарадње и пружање подршке неговању српског језика и књижевности

Ни један од два предвиђена показатеља резултата (Број активности интерсекторског и међуинституционалног тела у области неговања српског језика и књижевности и Број промотивних активности које су реализовале образовно-васпитне установе са циљем промовисања стандардизованог српског језика) није остварен.

Разлог за неоствареност првог показатеља је тај што још увек није основано интерсекторско и међуинституционално тело у области неговања српског језика и књижевности које би требало да остварује активности неговања српског језика и књижевности на националном нивоу.

Мера 1.7.2: Унапређивање квалитета образовно-васпитног рада на српском језику у иностранству

Предвиђени број акредитованих програма стручног усавршавања за наставнике који остварују образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству је остварен за обе године, а показатељ који се односи на обухват стручним усавршавањем - 80 наставника који реализују рад на српском језику у иностранству је такође испуњен за обе године јер број ових наставника на крају 2022. године износи 100.

Процент наставника који остварују образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству који су добили пакет одабраних публикација за потребе реализације допунске наставе као и проценат наставника који остварују образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству који су добили додатни пакет уџбеника и друге литературе су достигнути у потпуности. Такође, у циљу богаћења библиотечког фонда школских библиотека за ученике српског порекла, који основно образовање и васпитање похађају по посебном програму основног образовања и васпитања у иностранству, након спроведеног јавног позива, извршен је откуп изабраних публикација према одређеним финансијским средствима за све наставнике који остварују образовно-васпитни рад у иностранству.

Иако предвиђени број организованих едукативних посета ученика допунских школа Србији није остварен током 2021. године, а разлог за то је пандемијска ситуација која је трајала током целе споменуте године, овај показатељ је остварен у 2022. години. Конкретније, у циљу јачања веза са матицом и оснаживања функционалне употребе српског језика организована је посета ученика српског порекла који похађају образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству Научно-образовно културном центру

„Вук Караџић“ у Тршићу. У Центру је реализована активност *Лето у завичају* у три термина: прва смена: 9 – 16. јул 2022. године; друга смена: 15 – 22. август 2022. године; трећа смена: 3 – 9. септембар 2022. године. Учесници ових активности су била 192 ученика српских допунских школа узраста од 7 до 15 година из: Енглеске, Италије, Словеније, Грчке, Француске, Швајцарске и Немачке. Ученици су српски језик учили и утврђивали кроз обавезне часове српског језика, али и кроз говорне и игровне активности, упознавајући уметност, културу, традицију, историју, географију и остале културолошке вредности. Сви појединачни часови (српског језика, музичке и ликовне културе) су били унапред припремљени и осмишљени, педагошки утемељени са јасно постављеним циљевима и задацима.

Показатељ - Број подржаних постојећих лектора српског језика у иностранству је остварен у 2021. години - од предвиђених 6, 4 лектора српског језика у иностранству су подржана. Током 2022. године, Акционим планом је предвиђено да се подржи још три лектора (укупан број подржаних лектора у 2022. години би требало да буде 9), али је до сада подржан само још један лектор, што овај показатељ чини делимично оствареним.

Када је у питању број нових лектора српског језика у иностранству, овај показатељ није остварен. Конкретније, Правилник о ближим условима у погледу избора, програма рада лектора српског језика на страним високошколским установама и другим питањима од значаја за ангажовање лектора ("Службени гласник РС", бр. 53 од 24. јула 2019, 86 од 19. јуна 2020) је ступио на снагу у другој половини 2020. године, али се успостављање Комисија за избор лектора српског језика у иностранству десило тек крајем 2021. године, што је утицало на то да до сада буде изабран само један нови лектор српског језика у иностранству – у Словенији. У припреми је и избор нових лектора у још две земље – Северној Македонији (расписан конкурс), и у Португалу.

Посебни циљ 1.8: Унапређени услови за целоживотно учење

У извештајном периоду број спроведених поступака признавања претходног учења код ЈПОА је 69, од планираних 70. Када је реч о укупном броју акредитованих програма, које нуде ЈПОА, до краја 2022. он износи 573.

Од планираних 370 одобрених пројеката *Еразмус+* у којима учествује Република Србија, реализовано је 561 у 2021. години. Циљана вредност за 2022. годину је 390, а остварена вредност је 766 пројеката.

Мера 1.8.1: Развој система признавања претходног учења, транспарентности и упоредивости система квалификација

У извештајном периоду предузимане су бројне активности на успостављању и пилотирању поступка ППУ као равноправног пута за стицање квалификација. Уз подршку ИПА14 Пројекта „Развој интегрисаног система националних квалификација у Републици Србији“ припремљен је Правилник о стандардима и начину спровођења

поступка признавања претходног учења ("Службени гласник РС", број 148/2020.) којим се утврђују стандарди као и начин спровођења поступка ППУ.

Ради пилотирања поступка ППУ, МП је у сарадњи са социјалним партнерима, а пре свега са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Националном службом за запошљавање и Заводом за унапређивање образовања и васпитања дефинисало да се пилотирање поступка ППУ реализује за квалификације: Пекар; Кувар; Месар; Столар; Модни кројач; Армирач – бетонирач; Зидар - фасадер; Руковалац грађевинском механизацијом и Тесар. Приликом селекције квалификација у обзир је узет законодавни оквир Републике Србије, затим најчесталија занимања/послови на којима на тржишту радне снаге раде потенцијални кандидати за ППУ из редова незапослених са евиденције НСЗ, постојање стандарда квалификација, као и подаци о положају на тржишту рада лица са селектованим квалификацијама, односно података о запошљавању лица на пословима релевантним за селектоване квалификације.

Узимајући у обзир да поступак ППУ могу да реализују школе са статусом ЛПОА, за пилотирање поступка ППУ селектована је 21 средња стручна школа. Приликом селекције школа у обзир је узета верификација школе за реализацију плана и програма наставе и учења за одређено подручје рада тј. селектовану квалификацију, реализација уписа ученика у школској 2020/2021 за селектоване квалификације, усклађеност територијалне дистрибуције школа са филијалама НСЗ где је идентификован највећи број незапослених лица без квалификација са најмање три године радног искуства у једном занимању– потенцијалних кандидата за ППУ и територијална заступљеност школа из различитих региона РС.

Након обучавања и менторског рада са тимовима за ППУ у оквиру пилот школа, у складу са донетим прописима, акредитацију и верификацију проширене делатности за активност ППУ у 2021. години добиле су 3 пилот школе и то: Политехничка школа из Суботице, Техничка школа из Власотинца и Техничка школа "Дрвоарт" из Београда, за укупно 10 програма. У току 2021. године Политехничка школа из Суботице прва је спровела поступак ППУ и 27 кандидата је добило јавну исправу (уверење) о доказаним компетенцијама. Узимајући у обзир да је школама била потребна снажна подршка у припреми документације за њихову акредитацију за стицање статуса ЛПОА за ППУ као и ограничене ресурсе ИПА 2014 Пројекта, преостале школе статус ЛПОА за ППУ су стекле статус ЛПОА за ППУ током 2022. године.

У поступку одобравања налази се Угоститељско туристичка школа из Чајетине за квалификацију Кувар. Интересовање и припрему за акредитацију је исказало 5 школа за 9 програма.

У периоду јануар-јун 2022. године, Политехничка школа из Суботице спровела је поступак ППУ за 29 кандидата који су добили јавну исправу (уверење) о доказаним компетенцијама. У Техничкој школи из Власотинца, 10 кандидата је добило јавну исправу (уверење) о доказаним компетенцијама а у Техничкој школи „Дрво арт” из Београда, 3 кандидата су добила јавну исправу.

У 2021. години, остварен је и показатељ који се односи на број обучених представника Завода за унапређивање образовања и васпитања за примену система признавања претходног учења.

Ради дисеминације информација о поступку ППУ у току 2021. године у 8 градова (Шабац, Београд, Зрењанин, Крагујевац, Краљево, Ужице, Нови Сад, Ниш, Лесковац). одржано је 8 радионица са социјалним партнерима, две конференције као и један вебинар у сарадњи са ЕУ Инфо центром, а све уз подршку ИПА 14 Пројекта.

Додатно, ЈПОА центар је делимично спровео очекивани број промотивних активности за 2022. годину. Промотивне активности реализоване су у Београду, Шапцу, Ваљеву, Новом Саду и Врњачкој Бањи. Друге организације и школе које су заинтересоване за стицање статуса ЈПОА информисане су о усвојеним новим документима релевантним за стицање статуса ЈПОА, односно о новом Правилнику о ближим условима у погледу програма, кадра, простора, опреме и наставних средстава за стицање статуса ЈПОА, Упутству за писање програма неформалног образовања одраслих, Захтеву за стицање статуса ЈПОА за извођење програма образовања одраслих, као и о обрасцу Програма неформалног образовања одраслих за стицање статуса ЈПОА. До краја 2022. су реализоване и преостале промотивне активности (5), чиме је достигнута циљна вредност.

Са организацијама заинтересованим за стицање статуса ЈПОА и израду програма неформалног образовања одраслих, током 2022. године реализована је интензивна комуникација. Наиме, пре и током процеса акредитације, Агенција комуницира са пружаоцима услуга неформалног образовања одраслих путем имејла, телефона и непосредним контактом приликом консултација. На тај начин је одржано 30 консултативних састанака са представницима удружења послодаваца и заинтересованим организацијама за стицање статуса ЈПОА о условима, предностима и значају стицања статуса ЈПОА, као и пружању информација у вези са подношењем Захтева, припремом документације и писањем предлога Програма неформалног образовања одраслих.

Реализовано је 5 радионица са социјалним партнерима на којима је промовисан НОКС и могућности различитих путева стицања квалификација, као и начин на који се подноси Захтев за стицање статуса ЈПОА.

Када је у питању број квалификација и програма неформалног образовања унетих у Регистар НОКС, до сада су у Регистар НОКС-а, односно подрегистар националних квалификација унети подаци о 4661 квалификацији, од тога је 1450 квалификација са статусом активан. Укупан број стандарда квалификација развијених по новој методологији и чији су подаци уписани у подрегистар стандарда квалификација је 83. Како се буду спроводиле анализе потребне за осавремењивање стандарда квалификација донетих до краја 2019, као и у оквиру иницијатива за развој квалификација које развијају секторска већа и други заинтересовани, вршиће се и допуна података о квалификацијама у подрегистру стандарда квалификација. У складу са тим, обезбеђена је подршка у

оквиру више пројеката: *Еразмус* Пројекта *Implementing renewed priorities for the European Agenda for Adult Learning – National Coordinators for the implementation of the Agenda ERASMUS-EDU-2021-AL-AGENDA-IBA*, за осавремењивање постојећих стандарда квалификација у складу са новом Методологијом за развој стандарда квалификација, у 2022. години израђено је 45 иницијатива за развој стандарда квалификација. NIRAS Пројекат „Знањем до посла“(E2E) где се очекује подршка у припреми иницијатива за развој квалификација за занимања дефицитарна на тржишту рада, као и за област Енергетике у складу са ЕУ политикама на имплементацији зелене транзиције и развоја зелених вештина. До сада је осавремењено укупно 32 стандарда квалификација, 14 на нивоу 3 НОКС-а и 18 на нивоу 4 НОКС-а, што значи да сада укупно имамо 187 квалификације које имају стандард, а донете су у периоду од 2012. године.

Будући да већ сада постоје подаци о националним квалификацијама и програмима неформалног образовања уписаних у Регистар НОКС-а који премашују планирани број за 2022. годину као и да је обезбеђена подршка на развоју нових стандарда квалификација, може се закључити да је овај показатељ за 2022. годину остварен.

Мера 1.8.2: Подстицање дијалога и развој социјалног партнерства

Током 2021. године, уз подршку ИПА14 пројекта реализовано је 8 радионица са социјалним партнерима на којима је промовисан НОКС и могућности различитих путева стицања квалификација. Такође у оквиру Завршне конференције пројекта која је одржана 24. августа 2021. године и скупа НОКС – реформа којој смо посвећени, одржаног 28-29. октобра 2021. године, промовисан је НОКС и остварени резултати на његовој имплементацији. Такође је на ову тему одржано преко 5 састанака са представницима послодавачких удружења и савета из образовног система (Савет за високо образовање и Савет за стручно образовање). У сарадњи са ЕУ Инфо центром, организована су два вебинара за ширу јавност у оквиру којих су пружене детаљне информације о циљевима НОКС-а, стандардима квалификација, Регистру НОКС-а и признавању претходног учења. Тиме је показатељ који се односи на број промотивних активности система НОКС остварен.

У сарадњи са експертима Пројекта НИРАС, Програм „Знањем до посла – Е2Е” припремљена је Методологија за развој програма неформалног образовања заснованих на стандарду квалификације. Начињен је нацрт упутства за процену програма неформалног образовања заснованих на стандардима квалификација, које се тренутно финализира у Агенцији. У складу са новом методологијом у извештајном периоду три школе акредитовале су 10 програма обуке у складу са стандардом квалификације.

Агенција за квалификације је током 2022. године континуирано спроводила активности на промоцији НОКС-а и Регистра НОКС-а у сарадњи са партнерима (МП, Привредна комора Србије, ЗУОВ, секторска већа и др.) Током 2022. године, реализовано је преко 10 догађаја, издвајамо следеће: 5 радионица са послодавцима и представницима удружења послодавца за сектор Шумарства, Грађевинарство, Информационо - комуникационих технологија, и пољопривреде, одржаним у Београду, Нишу и Новом

Саду; 3 конференције, од чега је једна међународна одржана у Београду од 09-10. јуна 2022. године, посвећена зеленој перспективи развоја привреде и образовања, у организацији Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Немачке организација за међународну сарадњу ГИЗ (*Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH*) на којој су промовисани стандарди квалификација у контексту интеграције зелених вештина, као и систем ППУ-а, што су два кључна механизма осигурања квалитета НОКС-а; стручни скуп „Пут ка квалитетном образовању: нови стандарди постигнућа“, у организацији Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, уз подршку Пројекта државне матуре и пројекта Подршка ЕУ реформи образовања у Србији, на коме је представљен НОКС систем као део реформе образовања Републике Србије који обезбеђује имплементацију кључних компетенција у стандарде квалификација на свим нивоима, у складу са ЕУ политикама; онлајн догађај ”Образовање одраслих у Србији и Европи” у организацији ТЕМПУС канцеларије; 2 састанка са заједницама школа где су повремено узимали учешће и председници секторских већа са циљем да промовишу значај и рад својих већа, као механизам социјалног партнерства који је уведен НОКС политиком.

Показатељ који се односи на број новоразвијених програма обуке у складу са стандардом квалификације које нуде ЈПОА је остварен. Наиме, Од почетка 2022. године до краја извештајног периода Агенција за квалификације акредитовала је 45 програма обука који су израђени у складу са стандардом квалификација, 14 програма који воде стицању сертификата и 31 обуку које воде стицању делимичне квалификације, односно одређених компетенција из стандарда квалификације (уверења). Стандарди квалификација који су нарочито заступљени јесу: Зидар, Бравар-заваривач, Руковалац средствима унутрашњег транспорта, Руковалац грађевинском механизацијом, Финансијско-рачуноводствени техничар, Кувар, Педикир-маникир и др.

Остварен је и показатељ - Број послодаваца укључених у дуално образовање који учествују у реализацији програма неформалног образовања код ЈПОА у обе године, па тако је на крају извештајног периода број послодавца/компанија био 8 како је и планирано.

Број одобрених мобилности кроз пројекте у 2021. години је био близу 40% од планираних што овај показатељ чини неоствареним. Разлог за нижи број одобрених мобилности у пројектима били су углавном пандемијски услови. Неизвесност у погледу могућности организовања путовања како за наставнике тако и за ученике, одразила се и на број поднетих пријава за пројекте мобилности у сектору општег и образовања одраслих. Број пријава за пројекте мобилности у сектору стручног образовања и обука је био задовољавајући. У 2022. години остварен је знатно већи проценат мобилности – око 80%.

Мера 1.8.3: Успостављање регионалних тренинг центара

Циљана вредност од успостављена 3 регионална центра у 2021. години је делимично достигнута јер је до сада успостављен један овакав центар. Односно, током 2021. године Ваздухопловна академија је поред основне делатности средњег стручног образовања добила и статус регионалног тренинг центра, а средства за оснивање центра је обезбедила Влада Републике Србије из зајма Европске инвестиционе банке.

Током 2022. године, извршено је комплетно опремање центра у Ваљеву. Школа већ успешно користи опрему и нуди бројне услуге из домена рада Центра. Тренинг центри при школама у Власотинцу, Ваљеву и Суботици су опремљени и биће формално правно основани по усвајању измена и допуна Закона о дуалном образовању.

Показатељ - Број обучених, стручно оспособљених и преквалификованих и доквалификованих лица у регионалним тренинг центрима је делимично остварен – уместо планираних 500, обучено је 286 лица.

Посебан циљ 1.9. Унапређена инфраструктура и мрежа установа у доуниверзитетском образовању и васпитању, високом образовању и установа ученичког и студентског стандарда

Нема циљаних вредности за 2021. годину.

Када је у питању 2022. година, показатељи - Процент образовно-васпитних установа и установа ученичког стандарда које задовољавају критеријуме техничке опремљености, Процент образовно-васпитних установа, високошколских установа и установа ученичког и студентског стандарда које су приступачне запосленима и ученицима са инвалидитетом у складу са Стандардима приступачности и Процент ВШУ и установа студентског стандарда које задовољавају критеријуме просторних услова и техничке опремљености нису остварени.

Односно, процењено је да је постављени рок за активности које воде остваривању ових показатеља (нпр. Анализа стања установа доуниверзитетског образовања и васпитања и израда предлога за адаптацију, реконструкцију, надоградњу и изградњу објеката доуниверзитетског образовања и васпитања урачунавајући и анализу да ли су у складу са Стандардима приступачности) преурањен, те да је реалистичније очекивање да ће потребне анализе објеката и инфраструктуре бити урађене током 2023. године након чега ће се приступити реконструкцији и опремању објеката доуниверзитетског и универзитетског образовања и објеката ученичког и студентског стандарда.

Мера 1.9.1: Унапређивање инфраструктуре образовно-васпитних установа и установа ученичког стандарда у доуниверзитетском образовању и васпитању

Показатељи - Процент опремљених дигиталних учионица и Процент осавремењених рачунарских кабинета су тренутно делимично остварени. Односно, уместо планираних 85% дигиталних учионица, опремљено их је 50%, док је уместо 50% осавремењених рачунарских кабинета осавремењено 28%.

Број школа у Републици Србији које имају стабилан приступ широкопојасном интернету у свим учионицама се повећава па је тако овај показатељ остварен. Према подацима добијеним од Министарства информисања и телекомуникација укупан број школа које су повезане на широкопојасни интернет до краја 2022. године износио је 1800 школа.

Број модернизованих основних и средњих школа и објеката ученичког стандарда је 573 (од предвиђених 459) чиме се овај показатељ сматра оствареним. Такође, наведени показатељ не укључује податке о објектима који су финансирани од стране локалне самоуправе и других министарстава.

Завршени су радови на четири објекта ученичког стандарда у оквиру пројекта „Образовање за социјалну инклузију” што је више од предвиђеног плана.

Имајући у виду да је током 2021. године 8 образовно-научних центара основано, а 1 опремљен, показатељ који се односи на Број основаних и опремљених образовно-научних центара је делимично остварен. Односно, иако је свих 8 образовно-научних центара основано, само један је у потпуности опремљен до краја 2021. године. Током 2022. године је настављен рад на опремању образовно-научних центара, а у току је и израда пројектне документације за Научно-образовно-истраживачки центар Милутин Миланковић у Белој Цркви, за Научно-образовни центар Шумадијска академија у Книћу, Образовно-научни центар Ђошка-Риста Стајић у Врању и Образовно-научни центар Рас на Голији.

Када говоримо о броју предшколских установа опремљених за потребе реализације нових Основа програма ПВО, вредности су остварене (планирано опремање укупно 20, а опремљено 25 предшколских установа).

Како није прецизирано у показатељу шта се подразумева под опремањем, важно је нагласити да је Министарство у склопу ЕЦЕЦ (*Inclusive Early Childhood Education and Care*) Пројекта и у сарадњи са Фондацијом "Новак Ђоковић" завршило адаптацију и/или опремање укупно 101 нове собе за васпитно образовни рад, а 50 соба је опремљено из грант програма. Просторије се налазе у оквиру предшколских установа (нпр. физкултурне сале, просторије које се раније нису користиле, канцеларије...) или основних школа у сеоским срединама. Услов је био да се објекат налази у својини локалне самоуправе, и да има употребну дозволу.

Мера 1.9.2: Даље унапређивање мреже установа образовања и васпитања и организатора образовања одраслих

Број организација које су стекле статус ЈПОА је повећан, а постављена циљана вредност за 2021. годину је премашена – уместо 80, акредитовано је 117 ЈПОА, док је до краја 2022. године, укупан број 136 ЈПОА.

Остварен је и показатељ који се односи на број ученика који похађају наставу на српском језику у иностранству - укупан број ученика који похађају образовно-васпитни рад на

српском језику у иностранству у школској 2022/2023. години је 6.600. Образовно-васпитни рад се организује у 13 земаља у 405 наставних група.

Мера 1.9.3: Унапређивање инфраструктуре установа високог образовања и установа студентског стандарда

Још током извештајног периода адаптирано је, дограђено и реконструисано 18 објеката високог образовања (у 2021. је планирано 5 и 6 у 2022. години) што овај показатељ чини оствареним за обе године, док је број опремљених објеката високог образовања 14 што и овај показатељ чини оствареним.

Такође, број адаптираних, дограђених и реконструисаних објеката студентског стандарда је 40 уместо планираних 13, док је број опремљених објеката студентског стандарда 12 (планирано 8).

Посебни циљ 2.1: Унапређени квалитет понуде, људских ресурса и исхода високог образовања

Нема циљаних вредности за 2021. годину, а показатељ који се односи на успостављање Оквира за праћење и вредновање квалитета у високом образовању (ОПВ) који је предвиђен за 2022. годину није остварен.

Када је у питању показатељ који се односи на Процент запослених стручњака који су остварили стручно усавршавање у иностранству он је остварен јер је уместо планираних 5 ову врсту стручног усавршавања остварило 10% запослених стручњака на ВШУ.

Мера 2.1.1: Развој оквира за праћење и вредновање (ОПВ) квалитета високог образовања („индикатори квалитета“) и примена добијених резултата у формулацији политике ВО

Показатељи везани за ову меру нису остварени. Односно, Оквир за праћење и вредновање квалитета високог образовања (ВО) је у развоју, па тако ни показатељи Број извештаја о пилотирању ОПВ-а, Број извештаја о обукама представника МП-а за анализу резултата ОПВ-а и креирању мера подршке на основу добијених резултата и Број извештаја о реализованим обукама МП-а намењених јачању капацитета ВШУ-а за коришћење ОПВ-а још увек не могу да буду остварени.

Мера 2.1.2: Развој и примена модела финансирања који подстиче квалитет високог образовања, ефикасност и успешност студирања

У оквиру ове мере нема циљаних вредности за 2021. годину, а када је у питању 2022. година за остваривање су предвиђена два, међусобно повезана, показатеља: 1. Развијен модел финансирања у ВО који подстиче квалитет, ефикасност и успешност студирања и који, између осталог, обухвата питања финансирања студената ниског социоекономског статуса, студената из осетљивих друштвених група (нпр. ромских студената), финансирање студената који показују изузетне резултате, унапређење инфраструктуре ВШУ, финансирање истраживачког рада у области науке и уметности

и рада на иновацијама и 2. Остварене промене Закона о високом образовању за област финансирања и развој/усклађивање одговарајућих подзаконских аката, од којих је први делимично остварен, а други није.

Наиме, када је у питању први, делимично остварен показатељ, МП је прикупило све неопходне податке које се односе на студенте и инфраструктуру у установама високог образовања и започело је рад на анализи прикупљених података која треба да представља основу за израду новог модела финансирања у високом образовању, а након што споменути модел буде развијен, представљен и одобрен од свих заинтересованих страна, приступиће се изменама и допунама Закона о високом образовању у делу који се односи на финансирање.

Мера 2.1.3: Развој, успостављање и примена свеобухватних процеса и процедура у вези са унапређивањем људских ресурса у ВО

Нема циљаних вредности за 2021. годину, док су у 2022. години предвиђена два показатеља од којих је један неостварен, а други делимично.

Односно, показатељ - Израђен нови Правилник о Оквиру наставничких компетенција у ВО није остварен јер још увек нису остварени показатељи у оквиру мере 1.5.1. која се односи на развој квалификација за професију наставник и васпитач, док се показатељ - Израђен нови Правилник о стручном усавршавању, избору у звања запослених на ВШУ може сматрати делимично оствареним јер је Национални савет за високо образовање Републике Србије, на седници одржаној крајем 2021. године утврдио Минималне услове за избор у звања наставника на академијама струковних студија и високим школама струковних студија који је објављен у "Службеном гласнику РС", број 130 од 29. децембра 2021. године.

Посебни циљ 2.2: Унапређена релевантност високог образовања на националном и међународном нивоу

Показатељ - Процент студената који похађају студијске програме у новим идентификованим приоритетним областима за тржиште рада и развој земље није остварен јер је његово остваривање тесно повезано са израдом Анализе стања и пројекција и утврђивање потреба за одређеним стручним профилима у складу са потребама послодаваца али и дугорочним потребама развоја РС која још увек није урађена.

Током извештајног периода, показатељ који се односи на број студената који похађају студијске програме који се остварују по дуалном моделу је делимично остварен јер уместо предвиђених 320 број ових студената је 267.

Предвиђени број студената који су уписали студијске програме на страним језицима (уживо и онлајн) према добијеним подацима од ВШУ-а је достигнут – уместо планираних 400 у 2021. и 2022. години, 1.703 студента студира студијске програме на страном језику.

Када је у питању показатељ - Број студената који су уписали конкретан заједнички интернационални студијски програм он је делимично остварен – уместо предвиђених 50, број студената је 30 уз напомену да се овај број односи искључиво на факултете.

Показатељ - Број студената студијских програма са међународном акредитацијом је остварен јер уместо 100, број студената који студирају студијске програме са међународном акредитацијом је 102.

Модел управљања интелектуалном својином на ВШУ који ће обухватити и комерцијализацију резултата још увек није израђен, и имајући у виду динамику других активности и приоритете надлежних институција и тела у области високог образовања, у новом Акционом плану је померен рок за извршење ове активности за неколико година.

Мера 2.2.1: Подстицање сарадње ВШУ са послодавцима, привредним и јавним сектором и јачање предузетничке компоненте високог образовања

У оквиру ове мере само један показатељ није остварен.

Конкретније, показатељ који се односи на урађену Анализу стања и пројекција и утврђивање потреба за одређеним стручним профилима у складу са потребама послодаваца али и дугорочним потребама развоја РС није остварен. Као што је и споменуто код образложења за први показатељ у оквиру посебног циља 2.2, разлози за овакву ситуацију су бројни, међу којима су најважнији они који се односе на чињеницу да у активностима које треба да воде ка остваривању овог показатеља треба да учествују бројни актери ван сектора образовања (нпр. Министарство привреде, различита удружења послодаваца, академска заједница итд.) као и представници различитих институција и тела у области образовања, те у условима неразвијене интерсекторске сарадње овај посао је значајно отежан. Додатно, у интерним консултацијама у оквиру МП је уочено да у будућим стратешким активностима и будућем Акционом плану ову активност треба проширити и на ниво доуниверзитетског образовања и да на основу урађене Анализе треба благовремено, детаљно и стратешки размислити о свим деловима система на које резултати Анализе могу да утичу – нпр. уписна политика на студијске и програме средњег образовања, мрежа школа итд. У том смислу веома је важно да се у будућности испланира реалистичан рок за започињање и завршавање активности које воде остваривању овог показатеља, те је од велике важности као носиоце предвиђених активности укључити и представнике МП који су надлежни за области средњег и дуалног образовања и представнике Канцеларије за дуално образовање и Национални оквир квалификација и Агенције за квалификације.

Показатељ који се односи на број студијских програма који се остварују по дуалном моделу је остварен, односно број од укупно 10 студијских програма (4 у 2021. и 6 у 2022. години) је надмашен – тренутно се у систему спроводе 32 студијска програма по дуалном моделу образовања.

Према добијеним подацима 42% студијских програма имају садржај у вези са предузетништвом тако да је и овај показатељ остварен.

Стандарди акредитације струковних студија по дуалном моделу су измењени 2021. године - Правилник о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма „Службени гласник РС“, број 1/2021, Стандард 17: Студије по дуалном моделу.

Остварени су и показатељи - Процент ВШУ које имају успостављене организационе јединице (центре) које се баве иновацијама и трансфером технологија и Број ВШУ које имају успостављене организационе јединице које спроводе услуге КВиС.

Мера 2.2.2: Подршка интернационализацији високог образовања

Уместо предвиђених 800 *Еразмус+* мобилности наставника, студената и административног особља, остварено је 695 мобилности, те се овај показатељ може сматрати оствареним.

Остварен је показатељ који се односи на број акредитованих заједничких интернационалних студијских програма на свим нивоима студија – од планираних 6, акредитовано је 8 споменутих програма. Такође, број извештаја о спроведеним обукама за извођења наставе на енглеском језику (методика наставе) је значајно већи него што је предвиђено (уместо једног планираног, број извештаја је 6).

Остварен је и показатељ - Број акредитованих студијских програма на страним језицима на свим нивоима студија пошто је уместо предвиђених 200, акредитовано 290 студијских програма на страним језицима.

Посебни циљ 2.3: Унапређени обухват и праведност високог образовања

Једини показатељ које је предвиђен за достизање у извештајном периоду је онај који се односи на број особа који учествују у кратким циклусима на ВШУ и он је остварен – уместо предвиђених 100, број ових особа је 112.

Мера 2.3.1: Унапређење доступности и подршка успешности студирања

У оквиру ове мере четири показатеља су неостварена, два су остварена и један је делимично остварен.

Показатељи - Измењен и допуњен Закон о ученичком и студентском стандарду, Измењен и допуњен Закон о високом образовању одредбама о повећаној проходности студената, Усвојен нови Правилник о финансијској подршци студентима и Број извештаја МП о спроведеним информативним и саветодавним активностима за студенте из осетљивих група на свим нивоима студија, иако планирани за остваривање још 2021. године нису остварени. Односно, како различите активности попут развијања новог модела финансирања високог образовања и развој модела проходности студената са струковних на академске студије и обрнуто нису развијени, ови показатељи нису ни могли да буду остварени.

Од предвиђених показатеља остварен је показатељ који се односи на проценат ВШУ које су увеле студента татора. Према добијеним резултатима 20% Факултета је увело ову активност, док то нису учиниле Академије и Високе школе струковних студија.

На основу достављених података проценат студената који студирају уз рад је око 11% (циљна вредност је 2%) у односу на укупан број студената.

Делимично је остварен показатељ - Развијен нови модел вредновања ваннаставних активности студената јер је 31,5% факултета развило нови модел вредновања ваннаставних активности студената.

Мера 2.3.2: Подржавање ВШУ у остваривању континуираног целоживотног образовања

Показатељ који подразумева развијен модел за проходност студената са академских на струковне студије и обрнуто није остварен, док је показатељ - Број развијених кратких циклуса на ВШУ остварен – уместо 5 развијено је 6 кратких циклуса на ВШУ.

Овде треба напоменути да је за остваривање првог показатеља неопходан консензус свих заинтересованих страна, те да се, иако су започете консултације о овом моделу, може очекивати да ће процес консултација трајати дуго, те је неопходно размотрити и промену датума завршетка активности које воде остваривању овог показатеља за барем наредне две године. Такође треба истаћи да Медицински факултет Универзитета у Београду и Факултет техничких наука у Косовској Митровици имају моделе које примењују у случају преласка са струковних на академске студије.

Посебни циљ 2.4: Дигитализација високог образовања

Нема циљаних вредности за 2021. годину, док је за 2022. годину предвиђен само један показатељ - Успостављени услови за дигитализацију високог образовања и он је остварен.

Мера 2.4.1: Увођење дигиталних платформи, електронског индекса и електронске матичне књиге студената

Од три показатеља у 2021. у 2022. години, два су остварена - Процент ВШУ које користе платформу „Онлајн Уговор о учењу” је 31% (предвиђено 35%), а Процент ВШУ које су део дигиталне мреже *Еразмус без папира* (ЕБП) је такође 31% (предвиђено 25%).

Ипак, треба нагласити да још увек није усвојена законска регулатива која се односи на употребу електронског индекса и електронских матичних књига на ВШУ па тако овај показатељ није остварен.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ АКЦИОНОГ ПЛАНА (ПЕРИОД - ЈУНИ 2021/ДЕЦЕМБАР 2022. ГОДИНЕ) – ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ

Документ ЈП као основ за извештавање:	СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ДО 2030. ГОДИНЕ
Акциони план као основ за извештавање:	АКЦИОНИ ПЛАН ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ДО 2030. ГОДИНЕ – ПЕРИОД 2021–2023. ГОДИНА
Координација и извештавање	МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ - Радна група за праћење остваривања Стратегије развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године

Посебни циљ 1.1: Унапређени настава и учење у предуниверзитетском образовању и васпитању						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Не постоје циљане вредности за 2021. и 2022. годину.						

Мера 1.1.1: Развијање нових и унапређивање постојећих стандарда квалификација и стандарда постигнућа, програма наставе и учења у доуниверзитетском образовању и васпитању						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Број развијених стандарда квалификација усклађених са потребама појединца, тржишта рада и друштва у целини који укључују дигиталне и зелене вештине	Број	125	2020.	50	45	Остварен
Број унапређених и нових планова и програма наставе и учења у основном образовању и васпитању	Број	0	2020.	12	12	Остварен
Број развијених и унапређених планова и програма наставе и учења општег средњег образовања заснованих на стандардима постигнућа	Број	0	2020.	10	11	Остварен

офила средњег уметничког области	Број	0	2020.	3	5	Остварен
и програма средњег уметничког области	Број	0	2020.	10	0	Неостварен
и програма наставе и учења у овању и васпитању	Број (кумулативно)	95	2020.	245	256	Остварен
и програма наставе и учења на	Број	8	2020.	8	6	Остварен
ве и учења Српског као	Број	2	2020.	1	1	Остварен
атерњи језик/говор са	Број	1	2020.	1	2	Остварен

ика образовно-васпитним установама у унапређивању програма, наставе и учења у доуниверзитетском

ординисање спровођења) мере: Министарство просвете

тељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
и просветних саветника за нских програма на основу	Број	0	2020.	300	346	Остварен
ну нових ОП	Број	7	2020.	3	3	Остварен
центра кластера	Број	0	2020.	90	90	Остварен
ограма ВОР у складу са новом	Број	33	2020.	129	129	Остварен
учних сарадника за примену	% (кумулативно)	22	2020.	57	70	Остварен

ивање наставе по новим вном образовању и васпитању	Број (кумулативно)	0 ⁴	2020.	3.544	5.408	Остварен
ивање наставе по новим ем средњем образовању и	Број (кумулативно)	0	2020.	4.853	792	Неостварен
ивање нових изборних програма спитању	Број (кумулативно)	0	2020.	94	388	Остварен
ивање наставе по новим ем уметничком образовању и	Број (кумулативно)	0	2020.	58	2077	Остварен
ивање наставе по новим ем стручном и дуалном	Број	0	2020.	5.000	8.217	Остварен
стручног усавршавања х мањина на којима се остварује	Број	56	2020.	50	84	Остварен
а ученике са сметњама у развоју	%	100	2020.	100	100	Остварен
низацијом које спроводе ученика кроз васпитни рад	Број (кумулативно)	170	2020.	400	398	Остварен
блика рада стручних сарадника у	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	Делимично	Неостварен

аспитним установама у јачању васпитне функције

и контролу реализације: Министарство просвете

Оствареност резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
	Остварена активност	0	2020.	ДА	НЕ	Неостварен

родне равноправности, очувања менталног здравља, заштите репродуктивног здравља, здравих стилова живота и превенције ризичних облика понашања деце и младих						
Број новообучених представника ОБУ у области заштите од насиља, злостављања и занемаривања, дискриминације, унапређивања родне равноправности, очувања менталног здравља, унапређења репродуктивног здравља и превенције ризичних облика понашања деце и младих	Број	0	2020.	1.200	8.115	Остварен
Број информисаних ученика и родитеља који су приступили садржајима из области заштите од насиља, злостављања и занемаривања, дискриминације	Број	0	2020.	1.500	4.203 (родитеља) и 10.106 (ученика)	Остварен
Број акредитованих обука за јачање капацитета ученика за остваривање активности које се односе на образовање за одрживи развој	Број	0	2020.	2	3	Остварен
Број обучених представника ОБУ за јачање капацитета ученика за остваривање активности које се односе на образовање за одрживи развој	Број	0	2020.	600	167	Неостварен
Број нових акредитованих програма обуке за спровођење активности професионалне оријентације и каријерног вођења и саветовања ученика основне и средње школе	Број	0	2020.	2	13	Остварен
Број обучених представника школа за спровођење активности професионалне оријентације и каријерног вођења и саветовања ученика основне и средње школе	Број	0	2020.	400	382	Остварен
Број промоција Правилника о стандардима услуга каријерног вођења и саветовања	Број	0	2020.	20	13	Остварен
Број ЈПОА који имају одобрење за активност КВиС	Број	0	2020.	10	7	Делимично остварен
Број одобрених програма КВиС унетих у подрегистар ЈПОА	Број	0	2020.	10	5	Делимично остварен
Процент новоформираних спортских секција на нивоу школе	%	0	2020.	100	100	Остварен
Број ученика који учествују у школским општинским спортским такмичењима	Број	102.543	2020.	195.000	159.789	Делимично остварен

Број девојчица укључених у школска спортска такмичења	Број	45.805	2020.	85.000	70.703	Остварен
Број акредитованих програма обука за представнике ОБУ за реализацију активности усмерених на развој предузетничке и финансијске компетенције ученика	Број	12	2020.	2	11	Остварен
Број регистрованих ученичких задруга у установама образовања и васпитања	Број (кумулативно)	83	2020.	408	232	Делимично остварен
Број ученика који учествују на свим школским, општинским, окружним и републичким такмичењима и смотрама које организује МП/стручна друштва	Број	180.000	Школска 2019/2020.	280.000	305.000 ⁵	Остварен

Посебни циљ 1.2: Унапређен систем за осигурање квалитета у доуниверзитетском образовању и васпитању						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Процент школа које примењују дијагностичко оцењивање (иницијално тестирање)	% (кумулативно)	2	2020	5	5	Остварен
Србија континуирано учествује у међународним испитивањима процене ученичких постигнућа (ПИСА, ПИРЛС, ТИМСС)	Остварена активности	ДЕЛИМИЧНО	2020.	ДА	ДА	Остварен
Успостављен систем праћења и вредновања Националног модела дуалног образовања	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДЕЛИМИЧНО	ДЕЛИМИЧНО	Остварен
Ревидиран и спроведен завршни испит на крају основног образовања и васпитања	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	Делимично	Делимично
Унапређен оквир за осигурање квалитета у неформалном образовању	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен
Развијена Методологија за праћење ефеката примене нових квалификација на запошљавање и целоживотно учење на основу података из профила сектора (подаци о кретању ученика на тржишту рада и наставку образовања)	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен

⁵ Број ученика за средње школе се односи само на републичка такмичења јер за њих постоји методологија праћења.

Мера 1.2.1: Унапређивање система самовредновања и спољашњег вредновања рада установа						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Број јавно доступних материјала који подржавају самовредновање и спољашње вредновање образовно-васпитних установа	Број	0	2020.	2	2	Делимично остварен ⁶
Процент извештаја који показују да се самовредновање ОБУ спроводи у складу са прописима и утврђеним методолошким захтевима	% (кумулативно)	0	2020.	100	98	Остварен
Процент просветних саветника обухваћених најмање једном обуком/саветовањем на нивоу године за осигурање квалитета самовредновања	%	0	2020.	70	70	Остварен
Процент унапређених акционих планова за развој установе након поступања саветника – спољних сарадника	%	0	2020.	60	60	Остварен
Број докумената јавне политике из области образовања коју си донети на основу резултата самовредновања и спољашњег вредновања образовно-васпитних установа	Број	0	2020.	5	1	Неостварен
Развијени стандарди и процедуре за самовредновање и спољашње вредновање рада ЈПОА	Сprovedена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен
Број обука намењених унапређивању капацитета Агенције за квалификације за примену стандарда за самовредновање и спољашње вредновање ЈПОА	Број	0	2020.	4	4	Остварен

Мера 1.2.2: Унапређивање система и процеса за праћење напредовања ученика						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Израђен концепт Центра за националне испите	Сprovedена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен

⁶ Материјали су и даље интерног карактера.

Процент школа којима је пружена подршка у примени дијагностичког оцењивања (иницијално тестирање)	% (кумулативно)	0	2020.	90	30	Неостварен
Број обучених представника ОБУ у области развоја тестова, диференцијације наставе и формативног оцењивања	Број	0	2020.	350	500	Остварен
Обезбеђено континуирано учешће Србије у међународним испитивањима процене ученичких постигнућа (ПИСА, ПИРЛС, ТИМСС)	Број	2	2020.	2 ТИМСС и ПИСА	4	Остварен
Иновирана методологија завршног испита на крају основне школе	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен
Број обучених писаца задатака за састављање испитних питања и оцењивање задатака	Број	0	2020.	80	80	Остварен

Мера 1.2.3: Развој, успостављање и примена оквира за праћење и вредновање нових програма наставе и учења						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Број националних извештаја о вредновању спровођења и ефеката нових програма наставе и учења у доуниверзитетском образовању и васпитању	Број	0	2020.	1	0 ⁷	Неостварен
Број школа у којима је остварено праћење и вредновање Националног модела дуалног образовања	Број	0	2020.	30	10	Делимично остварен

Посебни циљ 1.3: Успостављени темељи за развој дигиталног образовања на доуниверзитетском нивоу						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Процент школа које испуњавају неопходне услове за реализацију хибридног (мешовитог) и онлајн образовања	% (кумулативно)	0	2020.	100	100	Остварен

⁷ Одложено за 2023. годину.

Процент ОБУ које унапређују дигиталне капацитете на основу резултата самовредновања	% (кумулативно)	0	2020.	31	31	Остварен
Успостављен и стављен у функцију Јединствени информациони систем просвете	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен
Успостављене државна онлајн основна школа и државна онлајн гимназија	Број (по години)	0	2020.	2	0	Неостварен
Развој дигиталног образовања се континуирано прати	Спроведена активност	НЕ	2020.	Делимично	Делимично	Остварен

Мера 1.3.1: Развој дигиталног образовања						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Процент школа које примењују Селфи инструмент у процесу самовредновања дигиталних капацитета ОБУ	% (кумулативно)	50	2020.	65	65	Делимично остварен
Процент школа које имају дефинисан дигитални сегмент Развојног плана установе	% (по години)	0	2020.	31	31	Остварен
Формирано Координационо тело за реализацију образовања на даљину у случају када је обустављен непосредни рад са ученицима	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен
Објављен Оквир за процену капацитета основних и средњих школа за организовање образовања на даљину у случају када је обустављен непосредни рад са ученицима	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен
Функционалан Агрегатор репозиторијума отворених образовних ресурса	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	Делимично	Делимично остварен
Процент запослених у школама који су прошли обуке за примену иновативних педагошких приступа који интегришу ИКТ у образовни процес, заснованих на Оквиру дигиталних компетенција наставника	% (по години)	5% кумулативно	2020.	5% наставника разредне наставе 3% предметних наставника (други)	90% наставника разредне наставе 70% предметних наставника (други)	Остварен

				циклус основног образовања) 5% предметних наставника гимназија 3% предметних наставника (средње стручно образовање)	циклус основног образовања) 40% предметних наставника гимназија 60% предметних наставника (средње стручно образовање)	
Основана државна онлајн основна школа	Број	0	2020.	1	0	Неостварен

Мера 1.3.2. Успостављање Јединственог информационог система просвете (ЈИСП) и коришћење података у доношењу одлука о образовању						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Канцеларија за електронску управу и информационе технологије, Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
У потпуности успостављен Јединствени информациони систем просвете (ЈИСП)	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен
Јединствени информациони систем просвете (ЈИСП) је попуњен подацима	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен

Посебни циљ 1.4: Унапређени доступност, праведност и отвореност доуниверзитетског образовања и васпитања						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Развијен систем прикупљања података и праћења спровођења инклузивног образовања	Спроведена активност	ДА	2020.	ДЕЛИМИЧНО	ДЕЛИМИЧНО	Остварен

Број школа и предшколских установа са ПА	Број	200	2020.	215	255	Остварен
Број школа које примењују систем за идентификацију ученика под ризиком од осипања и пружање подршке ученицима	Број	250	2020.	330	438	Делимично остварен
Процент одраслих полазника који се осипају из система функционалног основног образовања одраслих	%	50	2020.	45	40	Остварен
Број запослених у образовању и васпитању који су унапредили компетенције за рад у инклузивном окружењу	Број (кумулативно)	0	2020.	1.200	8.010	Остварен

Мера 1.4.1: Успостављање нових и унапређивање постојећих механизма подршке образовно-васпитним установама у остваривању отворености, праведности и доступности						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Обезбеђени одрживи институционални капацитети за координацију и праћење развоја инклузивног образовања на националном и локалном нивоу	Број (систематизованих радних места у МП)	0	2020.	1	1	Остварен
Број педагошких асистената у ПУ и школама	Број	205	2020.	280	260	Остварен
Број акредитованих обука намењених подизању осетљивости и компетентности наставника и стручних сарадника у школама за препознавање ученика изузетних способности у оквиру редовне наставе и редовних школских активности	Број	3	2020.	2	3	Остварен
Број наставника и стручних сарадника који су похађали обуке намењене подизању осетљивости и компетентности за препознавање ученика изузетних способности у оквиру редовне наставе и редовних школских активности	Број	0	2020.	1.800	1.040	Неостварен
Израђен правни оквир за успостављање и рад ресурс центара	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен

а о важности инклузивног	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен
оквир који се односи на ма о примени основних у по узору на то како је то нације (члан 110. ЗОСОВ)	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен
их подизању осетљивости и них сарадника у школама за одршке ученицима са у у оквиру редовне наставе и	Број	0	2020.	10	26	Остварен

туралности у образовању

и контролу реализације: Министарство просвете

итељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
ацију програма Српски као	Број	400	2020.	450	431	Остварен
ају изборни програм Ромски туре	Број (кумулативно)	57	2020.	65	106	Остварен
за школе усмерених на кључује образовање за одрживи	Број	0	2020.	1	5	Остварен
а интеркултурално образовање ви развој и демократску културу	Број	0	2020.	300	1.400	Остварен

Институт иницијалног образовања наставника и васпитача ⁸								
и контролу реализације: Министарство просвете								
Иницијална вредност	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености	Циљана вредност у години 2022.	Постигнута вредност у години 2022.	Ниво остварености
2021. и 2022. годину.								

Институт студијских програма за иницијално образовања наставника и васпитача						
и контролу реализације: Министарство просвете и Национално акредитационо тело						
Опис резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Учесници који су учествовали у пројектима из области наука о образовању	Број	0	2020.	30	396	Остварен
Студијски програми који се васпитача су усвојени.	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	Делимично	Делимично остварен
Програми ревидираних стандарда за који се односе на образовање	Број	0	2020.	10	0	Неостварен
Учесници који су похађали обуке за менторисање	Број	0	2020.	100	344	Остварен
Програми материјалима за студентску установама	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен

Мера 1.5.2: Унапређивање концепције приправништва и увођења у посао наставника и васпитача									
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете									
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености	Циљана вредност у години 2022.	Постигнута вредност у години 2022.	Ниво остварености
Не постоје циљане вредности за 2021. и 2022. годину.									

Посебни циљ 1.6: Унапређен квалитет система сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Објављен Каталог сталног стручног усавршавања усклађен са новим концептом усавршавања запослених у образовању	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен
Процент ОБУ које примењују хоризонтално учење	% (кумулативно)	0	2020.	45	50	Остварен
Број запослених у ОБУ који су напредовали у виша звања	Број (кумулативно)	500	2020.	550	665	Остварен

Мера 1.6.1: Унапређивање система сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника и развој система напредовања у звањима запослених у образовању и васпитању						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Израђен нови концепт система сталног стручног усавршавања	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен
Израђен нови систем напредовања у звањима запослених у образовању и васпитању	Спроведена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен

Мера 1.6.2: Развој система сталног стручног усавршавања директора и секретара установа						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Број програма стручног усавршавања за директоре установа	Број	1	2020.	2	3	Остварен
Број програма стручног усавршавања за секретаре установа	Број	1	2020.	2	1	Остварен
Број програма стручног усавршавања за директора и секретара установе (самопровера испуњености захтева из контролне листе/самопроцена ризика – посебно исказан процењен критичан и висок ризик надзираног субјекта, у редовном надзору у складу са одредбама закона којим је уређен инспекцијски надзор, члан 14)	Број	1	2021.	3	2	Остварен
Број обучених директора и секретара	Број (кумулативно)	909	2020.	1.300	1.300	Остварен

Посебни циљ 1.7: Унапређен однос према српском језику и књижевности као основним елементима националног и културног идентитета и унапређивање школовања на српском језику у дијаспори и региону						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Број спроведених активности неговања српског језика и књижевности на националном нивоу	Број (кумулативно)	5	2020.	10	11	Остварен
Процент часова у оквиру образовно-васпитног рада на српском језику у иностранству који су приликом стручно-педагошког надзора за рад у целини (настава и ваннаставне активности) процењени као успешни вреднован оценама 3 и 4	% (кумулативно)	0	2020.	70	0	Неостварен
Стандардизован српски знаковни језик	Остварена активност	НЕ	2020.	ДЕЛИМИЧНО	НЕ	Неостварен

Мера 1.7.1: Успостављање механизма сарадње и пружање подршке неговању српског језика и књижевности						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Број активности интерсекторског и међуинституционалног тела у области неговања српског језика и књижевности	Број	0	2020.	30	0	Неостварен
Број промотивних активности које су реализовале образовно-васпитне установе са циљем промовисања стандардизованог српског језика	Број	0	2020.	150	Подаци нису доступни	Неостварен

Мера 1.7.2: Унапређивање квалитета образовно-васпитног рада на српском језику у иностранству						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Број акредитованих програма стручног усавршавања за наставнике који остварују образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству	Број	1	2020.	2	2	Остварен
Обухват стручним усавршавањем наставника који реализују рад на српском језику у иностранству	Број	0	2020.	80	100	Остварен
Процент наставника који остварују образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству који су добили пакет одабраних публикација за потребе реализације допунске наставе	%	0	2020.	100	100	Остварен
Процент наставника који остварују образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству који су добили додатни пакет уџбеника и друге литературе	%	0	2020.	100	100	Остварен
Број организованих едукативних посета ученика допунских школа Србији	Број	0	2020.	2	3	Остварен
Број подржаних постојећих лектора српског језика у иностранству	Број (кумулативно)	2	2020.	9	5	Делимично остварен

Број нових лектора српског језика у иностранству	Број (кумулативно)	1	2020.	7	1 ⁹	Неостварен
--	-----------------------	---	-------	---	----------------	------------

Посебни циљ 1.8: Унапређени услови за целоживотно учење						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете, Агенција за квалификације						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Број одобрених пројеката Еразмус+ у којима учествује Р. Србија	Број	365	2020.	760	1.327	Остварен
Број спроведених поступака признавања претходног учења код ЈПОА	Број	0	2020.	70	69	Остварен
Број програма које нуде ЈПОА	Број	250	2020.	650	573	Остварен

Мера 1.8.1: Развој система признавања претходног учења, транспарентности и упоредивости система квалификација						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Број обучених представника ЗУОВ-а	Број	0	2020.	20	10	Остварен
Број обучених тимова за ППУ код ЈПОА	Број	0	2020.	30	21	Делимично остварен
Број ЈПОА који имају одобрење за ППУ	Број	0	2020.	30	3	Неостварен
Број спроведених промотивних активности	Број	0	2020.	20	20	Остварен
Број квалификација и програма неформалног образовања унетих у Регистар НОКС	Број	0	2020.	340/330	4.661 квалификација	Остварен

⁹ Избор за још два лектора је у току.

						83 стандард по новој методологији 364 програма неформалног образовања	
--	--	--	--	--	--	---	--

Мера 1.8.2: Подстицање дијалога и развој социјалног партнерства						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Број промотивних активности система НОКС	Број	1	2020.	20	20	Остварен
Број послодаваца укључених у дуално образовање који учествују у реализацији програма неформалног образовања код ЈПОА	Број	0	2020.	8	8	Остварен
Број новоразвијених програма обуке у складу са стандардом квалификације које нуде ЈПОА	Број	0	2020.	12	45	Остварен
Процент одобрених одлазећих мобилности ученика и запослених у доуниверзитетском образовању	%	25	2020.	50	80	Остварен

Мера 1.8.3: Успостављање регионалних тренинг центара						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Број успостављених регионалних тренинг центара	Број (кумулативно)	0	2020.	8	4	Делимично остварен
Број обучених, стручно оспособљених и преквалификованих и доквалификованих лица у регионалним тренинг центрима	Број (кумулативно)	0	2020.	500	268	Делимично остварен

Посебан циљ 1.9. Унапређена инфраструктура и мрежа установа у доуниверзитетском образовању и васпитању, високом образовању и установа ученичког и студентског стандарда						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Процент образовно-васпитних установа и установа ученичког стандарда које задовољавају критеријуме техничке опремљености	%	Тренутно није позната	2021.	+5% у односу на базну вредност	Није утврђена почетна вредност	Неостварен
Процент образовно-васпитних установа, високошколских установа и установа ученичког и студентског стандарда које су приступачне запосленима и ученицима са инвалидитетом у складу са Стандардима приступачности	%	Тренутно није позната	2021.	+5% у односу на базну вредност	Није утврђена почетна вредност	Неостварен
Процент ВШУ и установа студентског стандарда које задовољавају критеријуме просторних услова и техничке опремљености	%	Тренутно није позната	2021.	+5% у односу на базну вредност	Није утврђена почетна вредност	Неостварен

Мера 1.9.1: Унапређивање инфраструктуре образовно-васпитних установа и установа ученичког стандарда у доуниверзитетском образовању и васпитању						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Процент опремљених дигиталних учионица	% (кумулативно)	30	2020.	85	50	Делимично остварен
Процент осавремењених рачунарских кабинета	% (кумулативно)	3	2020.	50	28	Неостварен
Број школа у Републици Србији које имају стабилан приступ широкопојасном интернету у свим учионицама	Број	900	2020.	1.550	1.800	Остварен
Процент васпитних група у оквиру предшколских установа опремљених за потребе реализације нових Основа програма ПВО	% (кумулативно)	10	2020.	20	25	Остварен

Број модернизованих основних и средњих школа и објеката ученичког стандарда	Број (кумулативно)	147	2020.	459	573	Остварен
Број изграђених нових објеката ученичког стандарда у оквиру пројекта „Образовање за социјалну инклузију”	Број	0	2020.	3	4	Остварен
Број основаних и опремљених образовно-научних центара	Број	4	2020.	8	8 основаних; 1 опремљен	Делимично остварен

Мера 1.9.2: Даље унапређивање мреже установа образовања и васпитања и организатора образовања одраслих						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете и Национално акредитационо тело						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Број ЈПОА	Број (кумулативно)	70	2020.	170	136	Остварен
Број ученика који похађају наставу на српском језику у иностранству	Број	4739	2020.	5.000	6.600	Остварен

Мера 1.9.3: Унапређивање инфраструктуре установа високог образовања и установа студентског стандарда						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете и Национално акредитационо тело						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Број адаптираних, дограђених и реконструисаних објеката високог образовања	Број	0	2020.	11	18	Остварен
Број опремљених објеката високог образовања	Број	0	2020.	7	14	Остварен
Број адаптираних, дограђених и реконструисаних објеката студентског стандарда	Број	0	2020.	13	40	Остварен
Број опремљених објеката студентског стандарда	Број	0	2020.	8	12	Остварен

Посебни циљ 2.1: Унапређени квалитет понуде, људских ресурса и исхода високог образовања						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Успостављен ОПВ	Остварена активност	НЕ	2020.	Делимично	НЕ	Неостварен
Процент запослених стручњака који су обухваћени стручним савршавањем у иностранству	% (кумулативно)	5	2020.	10	10	Остварен

Мера 2.1.1: Развој оквира за праћење и вредновање (ОПВ) квалитета високог образовања („индикатори квалитета“) и примена добијених резултата у формулацији политике ВО						
Орган одговоран за спровођење (координисање спровођења) мере: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Развијен оквир за праћење и вредновање квалитета ВО	Остварена активност	НЕ	2020.	Делимично	НЕ	Неостварен
Број извештаја о пилотирању ОПВ	Број	0	2020.	ДА	НЕ	Неостварен
Број извештаја о обукама представника МП за анализу резултата ОПВ и креирању мера подршке на основу добијених резултата	Број	0	2020.	ДА	НЕ	Неостварен
Број извештаја о реализованим обукама МП намењених јачању капацитета ВШУ за коришћење ОПВ	Број	0	2020.	ДА	НЕ	Неостварен

Мера 2.1.2: Развој и примена модела финансирања који подстиче квалитет високог образовања, ефикасност и успешност студирања						
Орган одговоран за спровођење (координисање спровођења) мере: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Развијен модел финансирања у ВО који подстиче квалитет, ефикасност и успешност студирања и који, између осталог, обухвата питања	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	Делимично	Делимично остварен

финансирања студената ниског СЕС-а, студената из осетљивих друштвених група (нпр. ромских студената), финансирање студената који показују изузетне резултате, унапређење инфраструктуре ВШУ, финансирање истраживачког рада у области науке и уметности и рада на иновацијама итд.						
Остварене промене Закона о високом образовању за област финансирања и развој/усклађивање одговарајућих подзаконских аката	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	НЕ	Неостварен

Мера 2.1.3: Развој, успостављање и примена свеобухватних процеса и процедура у вези са унапређивањем људских ресурса у ВО						
Орган одговоран за спровођење (координисање спровођења) мере: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Израђен нови Правилник о Оквиру наставничких компетенција у ВО	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	НЕ	Неостварен
Израђен нови Правилник о стручном усавршавању, избору у звања запослених на ВШУ	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	Делимично	Делимично остварен

Посебни циљ 2.2: Унапређена релевантност високог образовања на националном и међународном нивоу						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Процент студената који похађа студијске програме у новим идентификованим приоритетним областима за тржиште рада и развој земље	%	0	2020.	5	0	Неостварен
Број студената који похађају студијске програме који се остварују по дуалном моделу	Број (кумулативно)	0	2020.	320	267	Делимично остварен
Број студената који су уписали студијске програме на страним језицима (уживо и онлајн)	Број (кумулативно)	100	2020.	400	1.703	Остварен
Број студената који су уписали конкретан заједнички интернационални студијски програм	Број (кумулативно)	50	2020.	50	30	Делимично остварен

Број студената студијских програма са међународном акредитацијом	Број (кумулативно)	50	2020.	100	102	Остварен
Израђен модел управљања интелектуалном својином на ВШУ који ће обухватити и комерцијализацију резултата	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	НЕ	Неостварен

Мера 2.2.1: Подстицање сарадње ВШУ са послодавцима, привредним и јавним сектором и јачање предузетничке компоненте високог образовања

Орган одговоран за спровођење (координисање спровођења) мере: Министарство просвете

Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Урађена Анализа стања и пројекција и утврђивање потреба за одређеним стручним профилима у складу са потребама послодаваца али и дугорочним потребама развоја РС	Остварена активност	НЕ	2021.	ДА	НЕ	Неостварен
Број студијских програма који се остварују по дуалном моделу	Број	0	2020.	10	32	Остварен
Процент студијских програма који имају модул или садржаје у вези са предузетништвом	%	Нема прецизних података	2020.	5	42	Остварен
Измењени стандарди акредитације програма струковних студија	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен
Процент ВШУ које имају успостављене организационе јединице (центре) које се баве иновацијама и трансфером технологија	%	0	2020.	1	1	Остварен
Број ВШУ које имају успостављене организационе јединице које се спроводе услуге КВиС	Број	0	2020.	1	1	Остварен

Мера 2.2.2: Подршка интернационализацији високог образовања

Орган одговоран за спровођење (координисање спровођења) мере: Министарство просвете

Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
--	---------------	------------------	--------------	------------------------------	----------------------------------	-------------------

Број одобрених одлазних Еразмус+ мобилности наставника, студената и административног особља	Алати Европске комисије	1000	2020	800	695	Остварен
Број акредитованих заједничких интернационалних студијских програма на свим нивоима студија	Број	Нема прецизних података	2020.	6	8	Остварен
Број акредитованих студијских програма на страним језицима на свим нивоима студија	Број (кумулативно)	100	2020.	200	290	Остварен
Број извештаја о спроведеним обукама за извођења наставе на енглеском језику (методика наставе)	Број	0	2020.	1	6	Остварен

Посебни циљ 2.3: Унапређени обухват и праведност високог образовања						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Број особа који учествују у кратким циклусима на ВШУ	Број (кумулативно)	50	2020.	100	112	Остварен

Мера 2.3.1: Унапређење доступности и подршка успешности студирања						
Орган одговоран за спровођење (координисање спровођења) мере: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Измењен и допуњен Закон о ученичком и студентском стандарду	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	НЕ	Неостварен
Измењен и допуњен Закон о високом образовању одредбама о повећаној проходности студената	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	НЕ	Неостварен
Усвојен нови Правилник о финансијској подршци студентима	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	НЕ	Неостварен

Број извештаја МП о спроведеним информативним и саветодавним активностима за студенте из осетљивих група на свим нивоима студија	Број	0	2020.	3	0	Неостварен
Процент студената на ВШУ који студира уз рад	%	Нема прецизних података	2020.	2	11	Остварен
Развијен нови модел вредновања ваннаставних активности студената	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	ДЕЛИМИЧНО	Делимично
Процент ВШУ које су увеле улогу студента татора	%	0	2020.	2	20	Остварен

Мера 2.3.2: Подржавање ВШУ у остваривању континуираног целоживотног образовања						
Орган одговоран за спровођење (координисање спровођења) мере: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Развијен модел за проходност студената са академских на струковне студије и обрнуто	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	НЕ	Неостварен
Број развијених кратких циклуса на ВШУ	Број	Нема прецизних података	2020.	5	6	Остварен

Посебни циљ 2.4: Дигитализација високог образовања						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Успостављени услови за дигитализацију високог образовања	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	ДА	Остварен

Мера 2.4.1: Увођење дигиталних платформи, електронског индекса и електронске матичне књиге студената						
Орган одговоран за спровођење (координисање спровођења) мере: Министарство просвете						
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност 2021 + 2022.	Постигнута вредност 2021 + 2022.	Ниво остварености
Усвојена законска регулатива која се односи на употребу електронског индекса и електронских матичних књига на ВШУ	Остварена активност	НЕ	2020.	ДА	НЕ	Неостварен
Процент ВШУ које користе платформу „Онлајн Уговор о учењу”	% (кумулативно)	0	2020.	35	31	Остварен
Процент ВШУ које су део дигиталне мреже Еразмус без папира (ЕБП)	% (кумулативно)	0	2020.	25	31	Остварен